

ABONAMENTUL

Pe un an . 24 Cor.
Pe jum. an . 12 "
Pe 1 lună . 2 "

Nr. de Duminecă
pe un an 4 Cor. — Pen-
tru România și America
10 Cor.

Nr. de zi pentru Ro-
mânia și străinătate pe
an 40 franci.

TRIBUNA

REDACȚIA
și ADMINISTRAȚIA
Deák Ferenc-utca 20.

INSERTIUNILE
se primesc la adminis-
trație.
Manuscripte nu se îna-
poiază.
Telefon pentru oraș și
comitat 502.

TEREMTETTE!

Sunt acum vre-o două săptămâni, mai înainte de a se fi întors în țară, dl D. Sturdza, primul consilier al tronului român, s'a oprit la Viena, ca să se întâlnească cu baronul Aehrenthal, ministrul de externe al monarhiei austro-ungare, deci și al Ungariei, și toată lumea a constatat atunci, că cele mai bune relațiuni există între România și monarhia austro-ungară.

Zilele aceste s'a oprit și Regele Carol I la Viena și s'a întâlnit nu numai cu baronul Aehrenthal, ci și cu Majestatea Sa Împăratul și Regele apostolic Francisc Iosif I, care i-a făcut vizita în uniformă de colonel român.

Pe când aceste se petrec în vederea tutora, Pityi Bandi, Lori Sanyi și Tarka Moricz dela gazetele maghiare țipă ca din gură de șarpe și cer să li-se declare românilor războiu, fiindcă doi dintre consilierii Regelui Carol I umblă prin Ardeal, ca să i răscoale pe românii de acolo, iar ministrul de interne al Ungariei, bine știut mai presus de toate nobil conte, ia un ton foarte amenințător.

»Ce e!? — se întreabă tot omul cu mintea liniștită. — Nu camva doi monarhi și consilierii lor complotează contra »patriei!?!«

Bucureștii au fost în timpul din urmă câteva zeci de ani marea școală de diplomatie a Europei. Diplomații, cari au stat câțva timp aici și au scăpat cu fața curată, dacă n'au ajuns chiar cancelari, au trecut la Constantinopol, la Petersburg ori la Paris: oamenii de stat ai României, care au crescut și trăiesc în această școală de diplomatie, nu pot să facă prostiile ce le trec gazetărilor maghiari prin cap, și dacă vor fi umblând unii dintre dânșii prin Ardeal, o fac aceasta cu rostul cuvenit.

Tot numai așa și-a putut face plimbarea prin Ardeal și dl I. I. Brătianu, întruparea corectității, și dacă oamenii politici ai maghiarilor ar avea câtuși de puțin bun simț, și-ar da seamă despre onoarea, pe care fiul lui Ioan Brătianu, ajuns și el fruntaș al țării sale, li-o face călătorind prin Ardeal, ca să cunoască din propria sa intuițiune stările economice și morale din această țară atât de asemănată cu a sa.

Sunt mari nevoile cu cari se luptă azi cetățenii regatului ungar, — nu numai cei români, ci toți fără deosebire de naționalitate. Nu încapă cu toate acestea îndoielă, că dl I. I. Brătianu a găsit chiar și la români multe lucruri bune și frumoase, pe care poate să le dorească și pentru țara sa. Îndeosebi viața religioasă, deci și cea economică și cea morală sunt în Ardeal mai bine îndrumate decât în România.

De ce s'au supărat dar atât de rău susținatorii actualei stări din regatul ungar.

Pentru că dl I. I. Brătianu trebuia să pri-

mească în curând și convingerea, că această bună îndrumare s'a făcut mai înainte de a fi luat maghiarii conducerea afacerilor publice, pe timpul stăpânirii aspre, dar părintești a nemților.

Văzând bisericile și școlile românilor din Brașov și buna rânduială în întreaga lor viață, călătorul a trebuit să afle și că toate aceste lucruri bune și frumoase sunt rămase din timpul stăpânirii nemțești și se susțin azi cu mare anevoință.

Trecând pe la Sibiu, a văzut așezămintele culturale, pe care românii le au acolo, și iar a trebuit să afle, că și aceste sunt rămase tot din timpul stăpânirii nemțești, care i-a ajutat pe români să-și înființeze metropoliile, Asociațiunea culturală, școlile de tot felul, să-și așeze rânduiala bisericească și să-și rânduiască viața economică și morală.

Trecând din sat în sat până la Năsăud și de acolo înainte, pretutindeni a trebuit să primească aceeași convingere și să ducă cu sine simțământul, că românii din Ardeal au fost ajutați de nemți, dar din propria lor vrednicie s'au ridicat și tot din propria lor vrednicie se susțin în grea luptă cu actuala stăpânire a țării lor.

N'o va fi spus aceasta nimeni, dar oamenii politici ai maghiarilor până sus la mai presus de toate nobil conte, care e azi ministru de interne, știau, că trebuie neapărat s'o gândească și s'o spună după ce se va fi întors acasă.

Iată rostul supărării în aparență nemotivate.

Lucru firesc eră, ca maghiarii să-și zică: »Să facem și noi ca nemții, ca să câștigăm și noi simpatiile și încrederea românilor!« Nu vor însă să facă așa, și de aceea strigă »teremtette!« când simt, că adevărul iese la iveală.

Ei bine! — O să le treacă și supărarea aceasta și-o să mai vie și altele.

Transacțiunea. Miniștrii austriaci și ai noștri pertractează la Budapesta pentru cea din urmă oară, ca să ajungă la învoială în afacerea contractului, ce trebuie să se încheie între Austria și între țara noastră. Semnele arată însă, că nici de data asta nu se vor înțelege, pentru că guvernul austriac pretinde, ca Ungaria să acopere mai mult din cheltuielile comune ale monarhiei (externe, războiu și finanțe) și apoi cere, ca banca statului, numită austro-ungară să rămână așa cum e. Guvernul nostru însă nu voiește să mărească cvota cheltuielilor comune și pe de altă parte vrea să aibă banca lor națională separată. Acestea sunt cele două piedeci mari, peste cari se pare că nu vor putea trece nici acuma miniștrii, și astfel nu se va putea face învoiala.

Emigrările, după știrile ce ne sosesc din toate părțile, iau o formă îngrijitoare. Nu case ori uliți, ci sate întregi pleacă în America. Ceeace este mai trist, e că pleacă și foarte mulți români chiar și din comitatul nostru și încă nu din sate sărace numai, ci și din cele bogate. Iar stăpânirea nu face nimic pentru ușurarea vieții!

De peste săptămână.

Serbările dela Sibiu. — Vic. Tordășianu. — Lupta în comitate. — Alegerile pentru comitate.

Sâmbătă și Duminecă *Reuniunea sodalilor români din Sibiu* și a serbat împlinirea a 40 ani dela întemeierea sa și 10 ani de când are în frunte pe dl V. Tordășianu. Reuniunile surori, precum și românimea din Sibiu, au ținut să ia parte cu toată inima la aceste serbări ale hărniciei oamenilor, să aducă tributul lor pios celor desăvârșiți din viață și cuvânt de laudă celor, căror cerul și soarta le a hărăzit norocul să poată munci pentru binele obștesc. Pentru că dacă este vre-o tovrășie românească unde s'a muncit, la aceea a meșteșugarilor români din Sibiu s'a lucrat cu minte și spor.

Nainte cu cincisprezece ani, de pildă, adunările anuale ale acestei tovrășii se țineau în câte o scundă odaie a vre-unuia dintre meșterii săraci, prin »Unterstadt« cum li-se zice părților mărginașe ale Sibiului, la croitorul Crucită ori altul. Azi meșteșugarii români din Sibiu au o casă a lor în mijlocul orașului, cu încăperi mari și luminoase, unde se adună bătrâni și tineri, bărbați și femei, să se sfătuiască asupra afacerilor lor și să-și petreacă... Azi meșteșugarii săraci d'odinioară au casele lor și ateliere în cari dau de lucru la sute de calfe, și ucenicii de pe la măiestrii de tot felul se adună la casa lor, unde la Crăciun au pom luminat și încărcat cu daruri dela românii cu inimă...

Toate acestea din vrednicia lui Victor Tordășianu, care așa zicând cu o oarbă încăpăținare s'a ținut de meseriași ori i-a legat de dânsul și azi ceva, mâne mai mult, dar zi cu zi a adunat, îmbărbătat și însuflețit, așa că Reuniunea înflorea din an în an... La 1903 se puse la cale și o expoziție, la »Casa Societății«, expoziție care a fost o strălucită sărbătoare a muncii și a culturii române... Ni-s'a arătat nu numai ceea ce știu să facă meseriașii, ci și o bogată expoziție — cum n'a mai fost până atunci, nici d'atunci încoaci — a lucrurilor țărănești; a fost concert cu mai multe coruri de țărani și meseriași, în sfârșit lucruri înălțătoare de inimi...

Cu tovrășia meșteșugarilor mergeau mână în mână și cei dela *agricola*, cum li-se zice fruntașilor din Reuniunea agricolă română dela Sibiu.

Trăia p'atunci și D. Barcianu, acel profesor înțelept și cu inimă curată, iar profesorul D. Comșa era și el în treimea de muncă... Azi și la sodali și la »agricola« greul apasă umerii lui V. Tordășianu...

Cu drept cuvânt el a fost serbătorit, căci, fără îndoială, pe lângă vredniciile lui Nicolae Cristea întemeietorul, numele lui Victor Tordășianu va trăi pururea în sufletele meseriașilor români d'acolo, pentru care nimeni n'a obosit mai mult decât Tordășianu! El e tata meseriașilor și pe urmele muncii sale s'au ales cu mult nu numai meseriașii din Sibiu, ci pildă s'a dat și pentru cei din alte părți.

Trăiască mulți ani și înflorească Reuniunea a cărei podoabă este!

Luni s'a ținut congregația comitatului nostru Arad. Deputatul *dr. I. Suci* a rostit o cuvântare (ungurește, să înțeleagă domnii!) despre *emigrări*, învinuind aspru pe cei din fruntea comitatului pentru că nu se îngrijesc ca poporul să aibă din ce trăi, ci socot că vor putea împedea plecarea în America a atâtor nefericiți prin greutatea și multele șicane la scoaterea pasapoartelor.

Iar domnii au făcut ca peștele, căci buchile ce le-a spus *dr. Suci* erau cu bună dreptate.

Cât de puțin le pasă domnilor dela comitat de bietul popor, au dovedit chiar îndată, căci ei au venit cu cererea de a se arunca *nouă dare* (suplimentară).

Asta a scos din sărite pe români.

Părintele *D. Popovici* dela Cermeiu s'a și ridicat îndată și a ținut o strașnică vorbire. S'a mirat de curajul domnilor! Cum, cer dare nouă pentru ca din banii scoși din crunta sudoare a poporului să se dea penzie și mai grasă slujbașilor dela comitat?

Dar sunt oare vrednici de penzie și mai mare cei cari n'au păzit, ci au lăsat pe *Krivány* să fure patrusprezece ani de-a rândul, încât poporul păgubit mai are ani mulți să plătească dare pentru acoperirea hoțiilor *kriványiste*?

Și acum vor domnii dela comitat să ceară dare nouă, când poporul nu poate plăti nici darea veche, destul de mare și aceea, când din pricina sărăciei mii de năcăjiți și nenorociți pleacă în America!?

»Nu dăm, nu dăm!« — au strigat românii toți.

Fișpanul a pus la vot treaba.

Șaptezeci și trei de glasuri românești au zis nu; pentru darea nouă au votat 134 unguri.

Ceeace n'a fost însă destul, căci legea cere două treimi din voturi, ceeace stăpânirea n'a putut să strângă, căci românii, spre laudă le fie zis, au venit destul la adunare și nu s'au mișcat d'acolo până nu și-a dat votul să scape poporul de noui sarcini.

Fișpanul a fost silit astfel să arate, că cererea dării noi e respinsă, nefiind destule voturi.

Cu atât mai mare a fost bucuria între români, cari au respins acum a doua oară această cerere:

întăiu au respins-o în adunarea de astăprimăvară.

Fiscul comitatului a făcut apelată.

Facă și el, că bieții români dela sate fac destule.

S'a primit însă, cu toate voturile, și după o caldă cuvântare a deputatului *Vasile Goldiș*, propunerea ca în zile de sărbători și Duminicile cârciumile să fie închise. Cei slabi și cu patima beției, să nu mai aibă astfel prilej unde să se îmbete, să se bată și să facă atâtea lucruri spurcate.

În vorbirea sa *V. Goldiș* a arătat pe larg toate relele ce vin din patima asta urită, învinuind și stăpânirea că până acum n'a făcut nimic pentru apărarea poporului și cerând să se ia măsuri, cel puțin, d'aci încolo, căci altfel Ungaria se face de răsul umei. *Nicăiri nu e adică mai lăfită patima beției*, nicăiri nu se bea mai mult rachiu jidovesc, atât de stricăcios sănătății și cu atâtea urmări ce ne îngrozesc... A cerut ca să se închidă cârciumile încă de Sâmbătă seara, căci cei muncitori, luându-și plata Sâmbătă, se duc d'a dreptul la cârcimă și adesea se întorc acasă și beți și fără bani, încât nevasta și copiii trebuie să rabde foame.

Între ceice au votat la această adunare cu domni (să se pusă dare și mai mare pe popor) au fost și notarii români... *Tomuța Văsălie* de pe *Murăș* striga mai tare, să-l audă stăpânii...

Fie asta un învăț și un îndemn, ca satele românești să nu mai aleagă notari la congregație fie ei chiar români, căci mai ales ei, votează după porunca fibirăului ori a vicșpanului.

Iar alegeri pentru comitat vor fi în toamna asta în toate părțile. În comitatul *Aradului* vor fi în ziua de 11/24 Octomvrie, deci încurând. Românii noștri să se țină bine, să aleagă bărbați cari să-i apere la comitat de toate relele.

Să se deștepte, odată, românii de pretutindenii, și să înțeleagă, că dacă merg rău multe lucruri și au să poarte multe sarcini, în mare parte ei sunt de vină: pentru că s'au lăsat prostiți de notari ori de rachiu jidovesc și în loc să aleagă la comitat bărbați cu durere pentru popor, au ales oameni de ai stăpânirii, cari fie că nu cunosc,

fie că nu le pasă de viața grea a plugarului, destul că ar votă cu ochii închiși orice sarcini și blăstămății.

Acum au prilej să mai scuture din greutatea, dovedească-se deci luminați și cu bărbăție!

Pentru drepturile naționalităților.

Cunoscutul naționalist sau »agitator« sas, cum îi zic ungurii, dl *Lutz Korodi*, care cum știm, în urma prigonirilor ce a avut să le îndure aici, a trecut în Germania și trăiește ca director al unui liceu din *Berlin-Charlottenburg*, publică în »*Tägliche Rundschau*« (foaie independentă pentru politica națională) ce apare în Berlin, un articol de fond, în care vorbește despre situațiunea în ajunul introducerii votului universal în Ungaria și arată la ce se așteaptă dânsul dela Viena în împrejurările date.

Dăm din acest articol următoarele pasaje mai marcante:

»Odată — zice *Lutz Korodi*, — trebuie să se schimbe lucrurile și se pot schimba imediat, dacă vor cei din Viena. Și tocmai acum e momentul cel mai critic, acum vinezii trebuie să arete pe față ce vor, acum când se introduce votul universal și secret. De cumva speranțele românilor, după toate experiențele amare din deceniile ultime, s'ar zădărnici iarăș, cred și eu, că poziția românilor față cu dinastia s'ar putea schimba dintr'odată...«

»...Dacă acum sufragiul universal va fi falsificat în vre-un mod oarecare, sigur că iridentismul român s'ar naște în oara, în care printr'o reformă electorală, ce ar perpetua stările actuale în parlament pe timp nelimitat, românii s'ar convinge că dela Viena nu mai pot spera absolut nimic...«

»...Deja noua lege școlară a contelui *Apponyi* a produs în sânul populațiunei nemaghiare o neșpusă amărăciune... La caz însă că guvernului unguresc i-ar succede — cum a anunțat de curând vicepreședintele camerei *Návay* — ca în urma noiei legi electorale să nu mai poată intra în dietă nici un »inimic al națiunei«, adică nici un nemaghiar credincios poporului său, aceasta ar avea urmări incalculabile; casa *Habsburg* printr'asta fără de a o ști ar pune în joc un puternic capital de sentimente dinastice, de iubire și alipire a multor milioane...«

»Și pericolul e mare, căci *kossuthismul* și a-

FOIȚA ORIGINALĂ A »TRIBUNEI«.

Povestea cârcimei.

Conferență ținută la adunarea despărț. Astrei la Dezmir, de *B. Podoabă*.

Crișmă, crișmă și iar crișmă
Tu vinzi oala dela stână,
Tu vițelul de sub vacă
Și ne faci casa săracă.

Cinstită adunare! În fiecare comună sau sat este cel puțin o casă, în comune sau sate mai mărișoare, două sau trei, în orașe mari și mai multe case, clădite și zidite ca toate casele de locuit, totuși nu-i zic oamenii casă, ci îi zic: »crișmă« prin unele locuri »birt« apoi »făgădău«, »vendegläu«, »ospătărie«, »hotel«, »cafană« și »cafenea« sau în limba română clujană »kávéház«.

Despre această casă poreclită în atâtea forme, vreau să povestesc ceva cu acest prilej, când ne-am adunat în adunarea generală a despărțământului societății pentru lumina și deșteptarea poporului român. Aș dori să fie toți bețivii din lume de față, sau cel puțin din această comună frumoasă, unde încă s'a întâmpat numai de curând moarte de om în crișma de lângă drum, sau

toți bețivii din acest ținut, ca să audă povestea adevărată a crișmei. Așa e zicala de toate zilele: Când s'a făcut crișmă nu se știe de bună seama. Se crede că dubăce au început oamenii a-și zidi biserici frumoase, a început și diavolul a-și face și el biserica pe seama sa. Căci ori cum este crișma botezată și orișicât este de frumos împodobită și zidită, totuși nu este altceva decât »biserica« diavolului.

Legenda ne spune, că văzând diavolul cum încep oamenii a-și ridică case de rugăciuni frumoase cu turn înalt către cer, și-i dau numele de biserică, ce însemnează casa lui Dumnezeu, pentru că în biserică se adunau cu toții să înalte rugăciuni de mulțumită lui Dumnezeu și să-i aducă jertfă pentru multele bunătăți, ce le dă oamenilor, și diavolul și-a sfărmat capul, cum și pe ce cale s'ajungă și el să aibă biserica sa, că doară și el din lumea aceasta își capătă slugi și argați credincioși.

Spre acest scop s'a rugat de Dumnezeu, să-l lase să-și facă și el casă de rugăciune pentru lipsele lui. Nu o va numi biserică, ci crășmă. Dumnezeu știind că a dat poruncile sale sfinte și d-zeești oamenilor ca să știe de ce să se țină și de ce să se ferească »pus-a înaintea ta focul și apa, binele și răul« zice sf. Scriptură »alege-ți«. Nici beutorii sau bețivii, împărăția lui Dumnezeu,

nu o vor moșteni, cași cum ar zice: »nu mergeți la crășmă, că acolo-i primejdie«.

Știind Dumnezeu, că oamenii au destule porunci, cari îi opresc să meargă la biserica dracului, sau la crișmă, i-a lăsat diavolului să-și facă crișma, căci omul și așa are minte multă, nu ca celelalte dobitoace și se va feri de crișmă, ca de »ucigă-l crucea«. Și aceasta cu atât mai vartos, că până când biserica sa va avea patru scaune, prin care se va cunoaște de alte case, până atunci crișma diavolului se va deosebi de biserica lui Dumnezeu, ca ceriul de pământ, ca și grăul de năsip și omul de omenie de cel de nimica.

Până când oamenii și-au ridicat biserici cu altare, iconostase și turnuri înalte, diavolul nu a așteptat să-și zidească și el crișma, ci a închiriat, a lut în arândă o casă în mijlocul satului, nu ca bisericile lui Dumnezeu, cari sunt pe unele locuri afară din sat pe câte un deal.

În casa aceasta a tocmit toate lucrurile așa, ca să nu semene cu celea din casa lui Dzeu. În locul altarului și al preotului a făcut un »chelnerei« de lațuri cu o fereștrică, pe care ușor să poată da cuminecătura lui numită »vinars«. În casă a pus o masă lungă tare și cu picioare țapene, care să nu se miște, când vor da cu pumnii în ea. În jurul mesei vor fi lavițe cu pi-

Cine suferă?

De stomac, de constipație, de lipsă de poftă de mâncare?

Acela să facă experiență cu apa amară naturală **HORGONY** recomandată de mai multe sute de medici. Înainte de dejun dacă se ia o jumătate de pahar din apa amară **HORGONY** după una până în două ore își face efectul dorit, și revine pofta de mâncare și starea bună generală. — Apa naturală **HORGONY** nu are gust rău și nu provoacă nici un gust neplăcut. Se poate căpăta în toate prăvăliile cu ape minerale, în băcăni și farmacii. La târgulială să se ceară lămurit apa amară naturală **HORGONY**.

Proprietar: **Loser János, Budapest.**

cuma își va valida voința sa, tocmai în decursul negocierilor pentru pact; el va căuta să-și asigure »contra-concesiuni« și pe terenul acesta, ca să i-se plătească, pentru că e silit să cedeze în chestiuni de drept public și economico-politice...»

»...Dacă este ca chestiunea naționalităților din Ungaria să nu se desvoale mai departe, așa ca să devie un pericol de primul rang al Europei răsăritene, trebuie să li-se deschidă drumul în dieta maghiară nemaghiarilor și firește și celor 2 și 1/2 milioane germani. Dacă se va lăsa nefolosită acuma ocaziunea, dacă vor lăsa să fie seduși și înfricați de visurile imperiului maghiar, care aspiră a se estinde până în Balcani, atunci pierderea nu va putea fi nici odată înlocuită. De aceea e de lipsă ca cei din Viena să aibă ochii deschiși...»

»Singurul maghiar, care ar fi în stare a face bune servicii curții, ar fi fostul ministru de interne Krisstoffy, din era Fejérvary. Ar trebui să fie ascultați, cei drept, la curte și reprezentanții nemaghiarilor, pentru întâia oară de-a pzeatul din 1867. Chiamarea cătorva bărbați de încredere la palatul din Viena ad audiendum verbum ar fi deocamdată deja program de ajunș; sigur că ar fi ceva cutezat, dar ar fi totodată și o faptă liberatoare«.

Din România.

Manevrele regale. Desfășurarea manevrelor se va face între Constanța și Medgidia; iar defilarea, conform unor ultime dispozițiuni în tabăra dela Anadachioiu.

În vederea manevrelor, au sosit la Constanța batalioanele 4, 6 și 9 de vânători și reg. 6 artilerie. Reg. 34 infanterie a sosit aseară venind din Cogealac.

Se așteaptă sosirea batalioanelor 2 și 7 de vânători, a reg. 33 infanterie ce vine pe jos din Tulcea, precum și a brigăzei de cavalerie.

Trupele vor sta în repaus până în ziua de 20 a. c. când vor pleca în marș, începând luptele. Aranjarea mobilierului la palatul regal e gata, acum se lucrează la facerea grădinei.

Dl Sc. Virnav, prefectul județului Constanța, pleacă în fiecare zi în județ inspectând șoselele pe cari se vor na luptele.

Primăria a invitat pe cetățeni să și curețe casele și îngrijește de pavoazarea orașului.

M. S. Regele și familia Regală, după o ultimă dispoziție au sosit Joi dimineața la Constanța.

Serbările dela Galați. Lume multă la serbătorile de Marți.

La orele 8 sosește dl general Averescu, ministru de războiu. Apoi sosesc dnii deputați și senatori de Covurlui, dl ministru de justiție Toma Stelian și dl ministru de lucrări publice V. G. Morțun, amiralul Murgescu etc.

Pe Dunăre se află o mulțime de remorhere particulare înșesate de lume.

Mai multe șalupe ale marinei militare fac poliția Dunărei.

La orele 9 intrarea în curtea arsenalului a trenului regal e salutată de salve de tunuri și muzica militară a reg. 24.

Regele și întreaga familie regală apar la fereastra vagonului.

Monarhul arată foarte bine și e vesel. La oprirea trenului membrii familiei regale se coboară însoțiți de dnii D. Sturdza și Ion Brătianu, precum și de doamnele de onoare și de întreagă suita.

Regele e salutat de dl ministru de războiu, general Averescu, care-i urează bun venit.

Suveranul se întreține apoi cu dnii Stelian și Morțun.

Dl primar al orașului Galați, domnul Nicolae Gamulea, ofera regelui tradiționala pâne și sare.

Episcopul Pimen oficiază serviciul religios, înconjurat de corul episcopal. Apoi dă cetire actului de botez, care e următorul:

»Noi Carol I prin grația lui Dumnezeu și voința națională rege al României în a nouasprezece zi a lunii Septemvrie a anului mântuirii 1907 și al 41 lea an al domniei Mele, s'a deservârșit în portul Galați binecuvântarea a 12 vase de război pe cari le-am botezat Eu însumi dând celor patru vase mai mari numele: I. C. Brătianu, Lascar Catargiu, Al. Lahovary și Mihail Kogălniceanu cari au muncit pe timpuri grele și anevoioase la fondarea regatului României și al celor 8 vase mai mici numele vitejilor Mei ostași: major Constantin Ene, major Oh. Șonțu, major Dumitru Giurăscu, major Nic. Gr. Ioan, căpitan Valter Mărăcineanu, căp. Lascar Bogdan, căp. Mihail Romanov și locot. Dimitrie Călinescu cari și-au jertfit viețile în războiul cel mare pentru neamul și Patriei.

»Incredințez aceste vase pentru a străjuți cu dănsle hotarul țării, marea și frumosul fluviu al Dunărei, marinarilor Mei cari brăzdând mările duc vestea neamului românesc până în țările cele mai depărtate.

»Au luat parte la serbarea zilei de azi iubita Mea soție M. S. Regina Elisabeta, iubiții mei nepoți, A. L. R. Principesa Maria, Principele Carol și Principesa Elisabeta, fiind înconjurați de P. S. Sa episcopul Pimen, al Dunărei de jos, de con-

ziliul de ministri, de înalții demnitari ai statului și de un mare număr de cetățeni din Regat.

»Acest document se va păstra în arhiva statului și se va transcrie ca act de botez în registrele de bord ale vaselor.

»Semnat de Mine.

Carol«.

Urmează semnăturile reginei, a principilor, a miniștrilor și a episcopului Pimen.

După citirea actului de botez, corul episcopal intonă »Mulți ani trăiască« iar muzica militară innul regal.

Dl ministru de războiu relevă importanța zilei de astăzi în dezvoltarea României moderne; arată importanța flotei române ce se îmbunătățește azi cu vase de cel mai modern model.

D. Averescu își înalță privirea spre regele care îmbrățișează necontenit, cu mintea, toate interesele scumpei noastre patrii. Crede că bravii noștri marinari nu vor putea să și arate mai bine recunoștința către rege și țară decât lucrând cu râvnă așa fel că dacă într'o zi vor fi chemați să și îndeplinească misiunea, să corespundă în totul așteptărilor patriotice ale augustului lor suveran.

Face apoi urări de viață lungă familiei regale. D-lui general Averescu, îi răspunde regele.

Apoi vorbește dl Biterot, directorul șantierului naval, care a construit monitoarele.

D-sa rostește un discurs în limba franceză, exprimând satisfacția că a fost încredințat șantierului de sub direcția d-sale să construiască aceste vase. Apoi foarte emoționat oferă regelui o cutie cu o medalie comemorativă.

Se lansează monitorul Ion C. Brătianu, care aluneacă în Dunăre.

Urmează apoi botezul celorlalte vase conform programului.

Iubileul »Reuniunii sodalilor români din Sibiu«.

Programul bogat al serbărilor s'a început Sâmbătă seara la orele 8 prin predarea piesei »Mălișosul (Sburdănicul)«, farsă în 5 acte de Kotzebue, tradusă de I. St. Șuluțu, prelucrată din nou de un binevoitor al meseriașilor român (dl T. V. Păcățian, redactorul ziarului »Telegraful«). Piesa s'a predat în teatrul orașănesc, care a fost fixit de public. Alegerea piesei a fost foarte nimerită, e una dintre cele mai bune piese de Kotzebue, plină de haz și cu o acțiune destul de vie. Predarea încă a satisfăcut pe deplin publicul, stărnind

cioarele băgate în pământ, ca și ieslea dobitoacelor.

Clopotul nu va fi în turn, ci în pivnițe și va fi de doage numit bute sau butoiu și va avea un cep în loc de limba clopotului și un ciocan de lemn cu care se va bate cepul când s'a începe slujba, ca să-l audă cei din biserica lui și să se bucure că acum aduce jupânul vinars, vin și beutură proaspătă. De preot a pus diavolul în biserica sa pe un evreu, adus anume spre acest scop din Galiția, ori din alt loc numai nu din sat, știind că oamenii mai tare iubesc pe crismarii străini, decât pe oamenii lor. La cel dintâi popă al lor i au zis oamenii »jupâne«, ca și cum zic la popa »părinte« și a fost din Galiția cu vucii și barbă mare și chitiu pe cap. L'a chemat »jupânul Frankenstein«. Iute ca piparca și viclean ca vulpea.

El avea datorința să cuminece pe oameni pe nemâncate ori pe mâncate, tot una, Dumineca și în sărbători, cu vreme și fără vreme, ziua și noaptea. Cuminecătura să n'o dea cu lingurița, ci cu sfârțaiul, cu jumătatea și cu litra. Să nu spovedească pe nimeni, ci numai atâta să știe că are bani cu ce să plătească cuminecătura, căci cuminecătura jupânului e pe bani, sau dacă nu are, să știe că are acasă stare să o plătească mai târziu.

Dacă a știut starea, atunci l'a cuminecat și fără bani și a însemnat la »răvaș«, încă înaintea lui de două ori, ca mai târziu să ceară de 3 ori prețul.

Cântările în biserica aceasta stau din hori, doine desmățate și zbierături și urlături sălbătice, nu se cântă la începutul intrării în slujba

aceasta, ca și în biserica lui D-zeu, ci numai după ce s'au cuminecat cu vinars și vin în măsură de vre-o câteva litre. Rugăciunile în taină sunt șterse din această biserică. Și în locul lor sunt introduse: sudălmile și vorbele de rușine, precum și batjocurile, din cari curând se nasc certele, bătăile, trântiturile la pământ, sugrumarea și junghiarea, ce se sfârșește de multeori chiar cu moarte.

În crăsmă nu este cunoscută îngenunchierea înainte de cuminecare, ci numai după ce s'a cuminecat cineva bine cu vre-o 2—3 litre, cade la pământ, cât e de lung, pe foale ori pe spate, așa că trebuie să-l ducă alții acasă. Când ies oamenii din biserica aceasta unii sunt așa de cuminecați, de este ușa prea strâmtă. Drumul ce duce către casă este prea îngust, deși e larg ca drumul țării. Merge calea șerpelui prin apă și năcazului său, că nu poate merge drept, îi dă semn de a-l înțelege prin strigăte și zbierături nemai auzite, de se scoală toți câinii satului în gura lui.

Cu mare greu sosind acasă nu află ușa, caută încuietoarea pe la țigini și dacă deschide cu greu ușa, cade peste prag și și suduie muiera pentru ce i-a pus pragul în cale. În casă nu află nimic în rânduială bună. Toate le mișcă, toate le trânteste, până când obosit de beție cade și dânsul pe un pat sau laviță și adoarme și visează tot cu draci mărunți și popi negri, cari îl bat și-l trântesc.

Văzând dracul că merge bine cu crășma din sat, însă drumarilor de pe drumul țării nu le place, să se abată prin sat, i-a zis jupânului crășmar așa:

»Jupâne te-apucă acum,
Fă crăsmă și lângă drum,
Cin' va trece pe lângă ea,
Să între ca mult să bea«.

Așa s'au zemislit crășmele din sate și orașe și mai târziu și cele de lângă drumurile țării. Căci jupânul a început a avea și feciori. Aceștia au fost mai iscusii decât tatăl lor. Au și început oamenii a i numi pe aceștia domni, ba pe unii chiar »Măria Ta«.

E curios, că din ce lucru puțin se întâmplă celea mai mari nenorociri în crăsmă. Așa zicând din nimica toată. De pildă: Bădea Nicolae merge la crăsmă, cere o jumătate de litră de vinars. Il bea numai singur, căci nu are soț. Incepe a se înmuia. I-se desface limba, s'ar sfâdi și n'are cu cine. Mai cere o jumătate. Întru aceea sosește și bădea George. Cum îl vede bădea Nicolae îi zice: »Mă George, ști tu cine sunt eu? George: »Nu știu băde Nicolae«. »Dar cum să nu ști sfînții și D-zei tăi?« »Nu mă suduie băde Nicolae, că nu și-am făcut nimic!« zice George. »Da cum să nu-mi faci« strigă Nicolae, »când tu nu ști, cine sunt eu?« Să-mi spui numai decât cine-s, că dacă nu glaja aceasta de fruntea ta să sparge!« »Băde Nicolae« îi zice George, »lasă-mă în pace că d ta acum ești în voie bună, ești ca o căciulă de oaie ploată și nu ne putem înțelege«. »Eu căciulă de oaie?« zice Nicolae și cu aceasta sare de după masă, îl apucă pe George de grumaz, îl trânteste la pământ și-l sugrumă. George la rândul său scoate brișca ori cosorii și-l taie pe bădea Nicolae. Nicolae începe a striga că l-a omorât George. Jupânul popa din crăsmă s'a dus în grădină, pe când s'a început rușinea ca să nu

în continuu haz și aplauze la adresa dibacilor diletanți. Rolul principal în piesă l-a avut Iancu (al Axente), nepotul proprietarului Somnulescu (dl L. Boldor) și al soției sale Anica (doamna M. Bânda). Aceasta ca să scape de uneltirile viclene ale mătușii sale Anica, care voia să-l căsătorească cu fiica ei Dora (dșoara Roman) și astfel se pună mâna pe frumoasa lui moștenire, pune la cale o mulțime de năsdărăvâni până la urmă îi succede să pună mâna pe testamentul tată-său și să ia în căsătorie pe fiica maiorului Somnulescu, fratele proprietarului (dl Balomiri) pe Mărioara (dșoara Imbăruș), o fată modestă și săracă, care e tratată foarte mășter în casa proprietarului Somnulescu. Un rol deosebit pentru desfășurarea acțiunii comice a avut și coconul Costisă (dl Bidu), un amoretz al emancipatei dre Dora. Roluri mai mici au avut madam Sofia, econoama casei (dșoara Cismaș), păzitorul de „oapte (dl Șoima) servitorul și Ștan, servitorul lui Costică (dl Bozo). Rolurile au fost bine studiate și între toți s'a distins dl Axente prin jocul său natural dânsul a fost și regisorul piesei. Doamna Bânda și drele E. Roman și M. Imbăruș de asemenea au plăcut mult prin executare precisă și dicțiune clară. Suntem informați, că piesa se va mai da odată, pentru că să o vadă și ceice de astădată n'au mai căpătat loc, scrie »Telegraful«.

Duminecă în 29 Septembrie la serviciul divin a participat în corpore întreagă Reuniunea în frunte cu prezidentul ei, precum și reprezentanții diferitelor reuniuni de meseriași români din întreaga țară și anume:

Reuniunea din Lugoj a fost reprezentată prin 4 reprezentanți în frunte cu vice-prezid. Vasile Dobrin, cojocar, învăț. Onae, not. și 2 măiestri; din Sebeșul-săs. prin 8 reprezentanți în frunte cu prezid. G. Tătar; din Poiana prin notari Nicolae Ban și prin măiestrul pantofar Aron Oprean; din Săliște prin 3 delegați; din Blaj prin 4 delegați în frunte cu vice-prezid. Trifan și cu secretarul Gruța. Asociațiunea pentru ajutorarea ucenicilor și a calfelor din Brașov prin secretarul Frateș și mecanicul Precup; secția industrială a Reuniunii economice din Orăștie prin 11 reprezentanți în frunte cu prezidentul Baicu.

Serviciul divin a fost oficiat prin protosincelul dr. E. R. Roșca, asesorul M. Voilean, preoiul Dim. Cunțan și diaconul dr. Crăciunescu. Răspunsurile liturgice au fost cântate cu multă precizie de corul »Reuniunii meseriașilor« sub conducerea dirigentului Candid Pop. După săvârșirea serviciului divin s'au prezentat toți membrii Reuniunii la I. P. S. Sa Domnul arhiepiscop

și mitropolit Ioan Mețianu, patronul Reuniunii. Prezidentul V. Tordășianu într'un discurs avântat mulțamește I. P. S. Sale pentru spriginul binevoitor ce-l dă Reuniunii, dorindu-i încă mulți ani fericiți spre binele și prosperarea bisericii, care e scutul și pavăza noastră a tuturor.

Exelența Sa mulțamește în cuvinte alese pentru omagiile aduse, mărturisește că e mândru de progresele frumoase ce le face Reuniunea sub patronul Său. Le dorește un viitor frumos, accentuând că prin întărirea și prosperarea meseriașilor prosperează și se întărește poporul nostru cu deosebire la orașe. Dumnezeu să le dea putere lor și conducătorului lor ca să se poată bucura de rodul ostenelelor aduse pentru opul însemnat, la care s'au angajat, care este ridicarea clasei noastre mijlocii. Cuvintele aceste au fost urmate de strigăte de »Să trăească« la adresa Excelenței Sale.

Deia reședința mitropolitană se duce întreg convoiul la mormintele fericiților în Domnul, binefăcătorii ai Reuniunii, Demetriu Andronic, marele mecenat al meseriașilor și Nicolae Cristea, întemeietorul Reuniunii.

Prin depunere de coroane de flori naturale și prin cuvinte alese rostite din partea prezidentului se aduce prinos de recunoștință acestor doi bărbați de pie memorie, a căror nume formează epocă în vieța meseriașilor români. »In veci pomenirea lor« cântat de corul meseriașilor a încheiat această ceremonie duiosă.

Amintesc, că din acest incident dl Tordășianu a mai pus temelie unui fond, din care să se ridice monumente la mormintele acelor bărbați cari și-au câștigat merite pentru meseriașii români.

A urmat matineul, la orele 11, și banchetul, la ora unu.

Coroană acestor sărbări i-a pus reușita splendidă a concertului de Duminecă seara. Sala dela »Gesellschaftshaus« a fost plină de publicul doritor de a asculta corul puternic și disciplinat al Reuniunii meseriașilor sub conducerea harnicului dirigent Candid Popa. Programul compus din 10 puncte, tot cântări populare, armonizate de artiștii noștri, Dima, Vidu, Popoviciu, Mateiu, a fost executat spre mulțămirea publicului ascultător: În »Durerea românului« de I. Crișan, a stors admirațiune vocea dulce de mezzosopran a domnișoarei E. Roman. Dl Stanciu a captivat și de astădată auditoriul prin tenorul puternic și melodios al d-sale și prin pășirea atât de sigură a unui cântăreț rutinat. A cântat cu multă duiosie în »Doină doiniță« de Vorobchevich, dar cu deosebire cântecul »Dorința« a fost răsplătit cu furtunoase aplauze. Rechemat a cântat fermecătorul cântec popular »Mi-a trimis măicuța dor«. Acom-

paniamentul la pian a fost executat cu pricepere de profesorul de cant A. Bena. Mai multe cântece ca »Hai în horă«, »Țiganca«, »Răsunetul Ardealului« au trebuit — la dorința publicului — să se biseze. Zelosul dirigent a fost răsplătit din partea coristelor cu un coș cu flori, iar cântăreții cu aplauze nesfârșite din partea publicului.

În decursul concertului pălăria »Dumnezeu vede« a colectat și de astădată pe seama reuniunii suma frumoasă de 46 cor. După concert membrii Reuniunii și toți sprijinitorii ei au luat parte și la jocul vesel care a încheiat în mod plăcut frumoasele sărbări ale vrednicilor noștri meseriași spre lauda lor și spre mulțămirea participanților.

NOUȚĂȚI.

ARAD, 3 Octomvrie. n. 1907.

— **Patrioții din Seghedin** au fost între cei dintâi cari au ridicat statuie lui Kossuth. Au grăbit să arate astfel recunoștință pentru că și Kossuth le a zis, la 1848, că ei sunt »mândria patriei«!

Tot ei desvâliră Duminecă statuia fostei împărătese și regine Elisabeta.

N'au putut să scape însă nici acest prilej fără să-și arate colții.

Se știe că la serbare n'au invitat ofițeri, ca astfel să nu se cânte nici »Doamne ține... Ba în programul serbării au pus două puncte pe cari arhiducele Iosif nu le-a primit ci au trebuit să fie șterse (Un punct de cântare începe: Din spre Viena bate vântul afurisit!)

Gotterhalte tot s'a cântat însă la gară, unde ofițerimea și o companie de onoare aștepta pe arhiduce.

În schimb, mulți patrioți din metropola ardeului au fluerat când arhiducele intra în piața mare, așa ne spune un amic din Seghedin, și cu alaiu mare, ostentaliv, au primit pe Apponyi, purtătorul de steag al partidului kossuthist.

De-a merge treaba așa și D-zeu nu va purta grijă ca plopu să n'ajungă până în cer, cei dela Seghedin ar fi în stare a pretinde să se cânte »Kossuth Lajos azt izente« în biserici!

— **Artiste române.** Suntem informați, că d-șoarele *Catopolu* și *Clotilda Olteanu*, absolvente ale conservatorului de muzică și cant din Viena au fost angajate pentru stațiunea această, cea dintâi la teatrul orașe-

fie mărturie, căci el nu vrea să se strice nici cu badea Nicolae, nici cu badea George, fiindcă dela amândoi are folos.

La strigătu! lui Nicolae s'a adunat satul. Au sosit gendarmii. A venit judele. Familia lui Nicolae, l'a dus pe badea Nicolae la spital. Pe badea George l-au dus gendarmii la temniță. S'a început investigația. Soția lui badea Nicolae și a cuprins avocat; ca să l poată plăti și-a vândut o vacă din celea 4, Soția lui badea George, încă nu s'a lăsat mai pe jos. Și dânsa și-a vândut o vacă din două ce avea. Jupânul la fiecare i-a dat sfat și a scris advocaților recomandați de d-lui, cari au fost oameni buni și oameni învățați »câci împărăția le-a dat alt nume«, iertându-le și celea 5 pițule precum se lăuda jupânul. S'a început procesul. Martori nu au fost. Jupânul Frankenstein numai atâta mărturisă »nu știu, n'am văzut.«

Între aceea a trecut săptămână după săptămână, lună după lună și procesul nu ieșă nici într'o parte. Ura pisma și mânia, tot creșteau între feciorii celor 2 familii. Ilie lui Nicolae zicea că l'ar omori pe Vasilica lui George, căci pentru tatăl său zace tatăl lui în spital și și-a mâncat până acuma 2 vaci. Vasilica lui George încă nu se lasă, căci i-a spus tatăl-său că Nicolae a început rușinea. Ilie și-a făcut anume un topor să-l omoare pe Vasilica. Mamă-sa îl tot molcomea și-i zicea să inconjure prilegiul, căci poate să pățească rău.

Odată se întâlnește Ilie lui Nicolae cu Vasilica lui George, venind dela câmp. Ilie îi strigă lui Vasilica să-i ferească din drum. Vasile: ferește tu, că ești mai tânăr«. Sfinții tăi, îi zice Ilie, te

voi învăța eu pe tine omenie, dacă nu te-a învățat tatăl tău«.

Între aceea Vasilica sare și apucă toporul dela Ilie și-l lovește în cap, căci doară pentru tata lui Ilie șede în temniță tatăl-său.

Jandarmii l-au dus pe Vasilica la temniță. Pe Ilie l-a îngropat mamă-sa cu pompă mare ca pe un fecior de gazdă. Jupânul i-a dat vinars pe așteptare și bani împrumut, până și-a vinde ceva. A și fost tot satul la înmormântare, căci a îngropat un fecior ca un brad. L-au și plâns toți feciorii din sat și fetele. Iar mamă-sa l-a bociat desnădăjduită.

Dupăce l'a așezat pe Ilie în groapă a urmat pomana mortului, cu vinars jidovesc, căci românii noștri nu să pot lipsi nici în jele de această otrăvă omoritoare de trupuri și suflete. La comendare s'a îmbătat fratele mortului cel mai tânăr cu numele Ioan și în beția lui a dat foc sara grajdului părinților lui Vasilică. El încă a ajuns în temniță. Martori nu au fost nici aci numai cu ginaul l-au prins gendarmii, căci s'a fost lăudat odată cătră niște prietini cu fapta aceasta și aceia l-au descoperit acum.

Așa în decurs de 2 ani s'au nimicit 2 familii din sat. Gazde bune și oameni de frunte, până când n'a început a umbla la cărciumă, biserica dracului. Prețul averii lor a mers la advocați de jidov pentru apărare. Pe 2 membri i-a îngropat din familie. Trei au ajuns în temniță. Unul în Cluj, altul în Gherla și al treilea în Aiud. l-au judecat numai după părerea pricepătorilor, în lipsă de martori, căci jupânul mereu repeta »nu știu, n'am văzut«. El însă a știut să le cumpere tot locul din afară, rămânând familiile acestea numai

cu căsuțele ruinate și acelea, și cu sufletul în oasă, cu straița săracului în grumazi și cu băta de cerșitor în mână.

Jupânul Frankenstein intru aceea s'a înavușit și-a cumpărat căruța cu cai și pe feciorul mai mic alui Nicolae care a murit și el în spital, l-a luat la sine, să mâne caii și l-a învățat să-i zică: »Măria ta«, știind că în curând tot satu îl va chema așa. Ceialaltii membrii ai familiei au luat drumul cătră America, țara care fâgăduiește multe, dar dă puțin.

Oare întâmplatu-s'ar fi fost acestea toate dacă nu mergea nici badea Nicolae nici badea George la cărciumă? De bună sama că nu. Dar gat povestea cărciumei și întreb:

Unde are strat mânia,
Pizma, ura și urgia?
Unde-s acele straturi rele?
Omoruri, procese grele?
Între proști și învățați?
Între săraci și bogăți?
Toate aceste frajilor
Își au vatra și stratul lor
În chelnerai după masă,
De vrei să fiți mântuiți,
De crășmă să vă feriți!

Să nu uităm însă, ce să zice despre crășmă:

Crășmă, crășmă și iar crășmă
Tu vinzi oaia dela stână
Și vițelul de sub vacă,
Tu aduci rele și nevoi
Ura pizma, între noi,
În procese pe mulți duci
În temnițe și la furci.

nesc din *Troppau* (Silezia), iar d-șoara Olteanu la teatrul orașului *Dortmund* (Vestfalia, Germania).

— **Caruso**, cel mai mare tenorist din lume, a pășit aseară pe scena operei din Budapesta în *Aida*. Locurile au fost de 10 ori mai scumpe ca de obicei. Dar și onorarul dat lui Caruso a fost 12 mii de coroane pentru o sigură sară. Cineva a socotit toate tonurile din opera *Aida* și a constatat, că pentru fiecare ton Caruso a primit mai mult de 4 coroane.

Succesul de aseară al lui Caruso a fost mare. Se sune însă, că l-ar fluierat. Demonstrația aceea de sigur a fost pusă la cale de actorii și actrițele geloase și nemulțumite. Caruso adevărat n'ar fi fost destul de gentil cu actrițele și cu actorii, iar după probă nu l-ar fi sărutat mâna primadonei, dnei Velasquez, care era partenera sa. Dna Velasquez s'a simțit ofensată și n'a voit să joace. Astfel s'a dat rolul Aidei unei actrițe, Ney Hermina, care n'a făcut nici o probă.

Pe cât e de frumoasă arta, pe atât sunt de ambițioși și intriganți artiștii.

Caruso cântă de mulți ani în America la New-York. Aici e angajat de un director de teatru, Conried, pe mai mult timp, având să l plătească pentru acest timp cu milioane.

— **Cununie.** *Trăian Popoșiu* comerciant și a serbat cununia în 22 Septembrie n., cu d-șoara *Mărioara Novăcuțiu*, în Chereleuș.

— **Corul din Lugoj.** Iași numele membrilor corului dela Lugoj, cari anul trecut au câștigat atâta cinste la Expoziția din București, iar mai zilele trecute au ridicat vaza serbărilor dela Ciocova, cântând, sub conducerea maestrului Vidu, în biserică și seara la concert:

Ana Bobora, Oct. Bobora, Elena Dragomir, Elena Jivu, Sabina Jivu, Maria Molitor, Elena Stămurian, Elena Cadariu, Anastasia Gașpar, Veturia Iorga, Elena Mitar, Elena Preda, Lucreția Popoviciu, Sofia Marcu, Ana Blaj, Elena Boieriu, Isidor Danciu, Octavia Gașpar, Titus Ionaș, Romulus Popescu, Vasilie Preda, Romulus Perian, Stefan Opriși, Dim. Arjoca, dr. Dem. Florescu, Savu Stineanțu, Virgil Luca, Alexandru Onoie, Const. Popovici, Mihai Preda, dr. Const. Manea, Matei Constantin, Nicolae Locios, Ioan Lorad, G. Stănescu, Cornel Gându, Iuliu Luca, Georgiu Lupu, Vasilie Matei, Nic. Popescu, Georgiu Șerban, Petru Simeon, Iosif Birescu, Nic. Birescu, Ioan Dragoescu, Nic. Ioviția, Antoniu Musteșu, Gligor Păcurariu, Iosif Sintescu, Mitar Ioan, Stan Ioan, d-na Jurca, d-na Musteș, Tanasie Lazar.

— † **Ioan Papiu.** Venerabilul protopresbiter al tractului Sibiu, *Ioan Papiu*, membru în direcț. »Albinei«, fost membru al comitetului central al »Asociațiunii« etc. etc., a decedat Luni seara la orele 7, în Deva, unde se afla de o săptămână, pentru ași cerceta fiica și nepoții, în etate de 74 ani. Din acest trist incident atât pe casa »Albinei«, cât și pe palatul muzeului »Asociațiunii« a fost arborat steag negru. Trista știre a fost primită cu adâncă întristare în Sibiu și credem, că prețutindenea unde a fost cunoscut venerabilul decedat. Inmormântarea s'a făcut Mercuri la orele 3 în Deva. Credincioșii din văduvitul tract au fost avizați despre acest fapt trist prin un circular, în care se dispune, că în Duminica proxima la sfânta liturgie să se cetească ectenia dela morți, în toate bisericile, pentru odihna sufletului blând al răposatului în Domnul. Odihnească în pace acolo, unde toți dreptii se odihnesc!

— **Un preot slab.** Ni-se scriu următoarele Ni-s'a suit sângele în cap, când am văzut pe preotul Babescu Duminică în 1 Sept. a. c. că iasă cu un pachet de foi din sf. altar după uternie și ni-le împarte nouă economilor români din Fenlac. Și ce să vedem?

Este foaia kossuthistă »Lumina«. Oare aici e locul ca dlui să ne împartă cele 10—15 exemplare ce le-a comandat din această otrăvitoare foaie? Atragem atențiunea Ven. consistor asupra acestui trist caz. Oare asta ne este răsplata dela Babescu, care și-a crescut familia cu prescura dela altarul bisericii române?

Iertat îi este preotului Babescu, ca să cetească astfel de foaie în sf. altar și să le împartă credincioșilor în sfânta biserică și încă între sftete slujbe?

Ne putem provoca pentru întărirea celor scrise și la martorii economi Ioan Oltea, St. Nicolă și la dnii învățători Sava Serdineanțiu și Mihai Guțu, etc.

Dacă e așa mare contrar birturilor zicând, că noi ne ruinăm spiritualmente și materialmente, apoi pentru ce s'a dus dl Babescu mâne-zi după scrisese contra beției în birtul evreului Gutfreund, unde s'a luat la sfadă cu un econom fruntaș și era cât de cât să se încălciască?

Alcun dl Babescu e omul care a fost la alegerea de ablegați cu două steaguri pe casă.

Nu e mirare, că dl Babescu e omul care a acuzat iarăș cu o grămadă de minciuni pe un credincios și astfel să subscrie: »Babeszku Mózes, plébános, hittantanár és az ujaradi 48-as ujonan alakult fűggelenségi pártnak tagja«. Adevărat Babeszku Mózes, paroh, profesor de religie — de unde profesor? Alcun în școalele noastre elementare din loc n'a catechizat nici o oră.

Vă rugăm să-i mai spuneți și D-voastră ca să înțeleagă, că până nu se vor stârpi astfel de rane de ale națiunii dintre noi, tot turmă fără păstor vom fi. Noi de mult ne-am încredințat, că dela un astfel de preot nu ne mai putem aștepta la nimic. *Mai mulți economi din Fenlac.*

Faptele înșirate mai sus ni-se par așa de grele, încât ori câtă grijă avem pentru respectul datorit preotului român, n'am putut refuza publicarea acestor șire, trimise de mai mulți fruntași din sat. Este chiar un interes și al preoției, să se știe cine și uită de sfânta chemare.

— E o nenorocire! pentru o damă o față urâtă, aceasta se poate înlătura dacă folosim crema »Havasi Gyopér« a lui dr. Biró, care în câteva zile face fața curată și fragedă.

Deposit principal la farmacia *Wolff, Kolozsvár.*

— **Szilágyi și Diskant** fabricanți de mașini din Miskolcz. Atrag atențiunea publicului asupra preselor lor de vin precum și asupra mașinelor electrice de desfăcut și zdrobit boabele mai ales asupra preselor de vin »Kossuth«, »Kincsem« și »Hegyalja« inventate și fabricate de această firmă, tot asemenea coșurile duble Rákóczi preparate pentru preșele în stil mare a căror presă făcută din lemn vechi (régí világfából) e împreună cu progresul tehnicii moderne. Partea de sus a preseii e de oțel, cea de jos de lemn. Așa că mustul nu vine în contact cu ferul ci numai cu părțile de lemn și nu influențează nimic gustul și culoarea mustului. Nici comina nu trebuie tăiată, ci se poate scoate ușor în părți mai mici. La expoziția economică din 1902 din Eger și Pozson, și la cea din Oradea-mare din 1906, aceste prese au fost medailate cu medalia de aur. Firma trimite tuturor la dorință prețul curent.

Dă puteri noi în cazuri de slăbiciuni

Emulsiunea SCOTT, chiar și atunci, când alte mijloace nu ajută. E primejdios să folosim medicamente nesigure când e vorba de sănătatea omului.

In cazuri de slăbiciuni

mai ales în convalescență,

anemie, boale de piept, și la boale provenite din surmenagi, omul precaut folosește imediat medicamente, cari în cazuri nenumărate vindecă cu siguranță slăbiciunea. Acest medicament e Emulsiunea SCOTT.

Prețul unei sticle originale 2 cor. 50 fil.

Se capătă în toate farmaciile.

La cumpărarea Emulsiunii vă rog să observați marca care reprezintă un pescar.

Iar pe alții îi scoți din țară
Le faci neamul de ocară,
Copii flămânzi golășei
Plâng cerșind ca vai de ei.
De te-ar bate Dumnezeu
Crâșmă, birt ori făgădău
Spirtu-ți ardă, nu să stingă
Singur dracul să-ți plângă.

Regele munților...

Sub umbra celui stejar,
Stejar sfânt și secular,
Cu coroana-i mult pletoasă
Și trupina uriașă! —
(Unde Horia cel vestit
Cu castea-i a tăbărit,
Pe dușmani a risipit) — :
Doarme somnul cel uitat
Un erou divinizat!
Cunoscut străinilor,
De »Regele munților!«

lancule! erou nenvins,

La mormântu-ți am descins,
Căci o mamă te jelește,
Națiunea te dorește!

Și te-așteaptă munții tăi,
Cu păduri de brazi și tei
Și te chiamă codrii verzi
Tinereța lor s'o vezi,

Și mii de voinci feciori
Te chiamă la munți cu flori,
Și suspină văile,
Să-ți auză doinele,

Doinele de dor pe vale
Din fluierul tău de jale.
lancule, Măria Ta,
Jalea lor e și a mea!

Dorul lor nealinat
Inima mi-a săgetat.
Tu te 'naltă din mormânt
lancule erou prea sfânt
Ca un geniu, ca un zeu
Scoală din mormântul tău,
Și 'n mărirea ta deodată
Să te vază lumea toată :

Făt-Frumos, temut Erou,
Fenomen în lume nou,
Cu arme și cu oșele
Ce fug fulgere pe ele,
Și cu braț liberator
În mijlocul munților,
De oșteni încunjunat
Ca și un falnic împărat!...

AMINTIRE . . .

Prea Stimatului dn Alexandru Șterca Șuluț de Carpeniș

O, Zărand, Zărand de fală,
Loc de vieță națională,
Leagăn de mărgăritar!
Tu ce ai fost odinioară
Ca un soare'n primăvară
Al națiunii sfânt focar.

Ca un viu și dornic soare
Ce suride în splendoare
Florilor în empireu —
Astfel fost-ai tu în lume
O! Zărand cu vechiu renume —
Gloria neamului tău!

Cel dintâi atelier de pietre monumentale aranjat cu putere electrică.

Gerstenbrein Tamás — maeștru de monumente și pietre de cimitir. —

Fabricație proprie din marmoră, granit, seynit, labrador etc., din pietre de mormânt magazina se află în Kolozsvár, Ferencz József-ut 25.

Cancelaria și magazinul central: **Kolozsvár, Dézsma-u. nr. 21.** Telefon 662.

Filiale: Nagyvárad, Nagyzeben, Déva și Bánpatok.

— Nu mai e păr cărunt. »TINCTOL« (Marca 232) e idealul unui mijloc de a vopsi părul, care dă părului cărunt de pe cap și barbei peste câteva minute luciul părului tinăr și culoarea naturală avută, blondă, blondă în-ehis, brunetă sau neagră.

»TINCTOL« este un preparat absolut nesticăcios, conștă dintr'un singur lichid și folosirea e nu se poate mai simplă. Cu un piepten des înmuiat în acest lichid se piaptână părul și culoarea părului e dată, care rămâne permanent în câteva minute uscându-se pe păr.

La comande se roagă indicarea culorii cerute.

Prețul unei sticle cu descrierea folosirii în 4 limbi este 3 coroane.

Se capătă la fabricantul Friedrich Radda, farmacist în Pancsova, Ungaria-de-sud.

Magazină permanentă la Jos. von Török, farmacist în Budapesta, König utca.

— Ospătărie națională în Arad. Recomandăm cetitorilor nostri ospătăria națională românească din Arad. În strada Boczkó, aproape de centrul orașului, ducând tramvaiul pân'acolo, dl Ignatie Pașca a zidit un frumos otel (cu 25 camere) și restaurant, care poate fi un loc de întâlnire al tuturor românilor călători. Este și o datorință a-l sprijini, fiind român, dar și de altfel otelul, mai ieftin decât toate, oferă cel mai mare confort, fiind aranjat foarte modern.

Economie.

Căi spre propășire.

III.

Despre lucrarea și modul de îngrășare al pământului ar fi multe de zis. Acum însă voiu arăta numai unele lucruri, cari ar trebui introduse în economia noastră, ca să ne mai ușurăm și îmbunătățim câtuși de puțin traiul vieții și să vedem după munca noastră și ceva rezultat mai îmbucurător.

Incep, cu ce e mai aproape de căsuța fiecărui econom, cu grădina.

Grădina e locul cel mai la îndemână, și mai înaintea ochilor la fiecare econom. Prin urmare ar trebui, ca la fiecare econom cu stăruință și chibzuială să fie, ca un raiu pământesc, în care să aștepte toate cele trebuincioase în toată clipa pentru susținerea traiului de toate zilele. Când colo ce vedem în cele mai multe locuri? Grădina e ca un loc pustiu, plină de buruieni și mărăcini. Cucuta ajunge până la streșina casei, iar dacă e lipsă de ceva, hai cu banul după verdețuri, legume, poame la piață. Rar vezi o grădină lucrată cum se cade, din care să aibă la îndemână toate. Rar vezi o grădină cu pomi roditori, din care să se mai îndulcească bieții copilași și din care să mai facă niscai cruceri.

Dacă și avem vr'un pom, nu-l știm griji, omidele îl năpădesc, crengile să uscă și poamele nici când nu ajung să se coacă,

Sfânt focar ce dă vieață,
Românismului verdeață,
Unde cresc acei eroi:
Borlea! Hodoș! Brândușanu,
Ce n'frângeau superb dușmanu,
Unde's astăzi dela noi?...

S'au dus timpurile acele,
De fală națiunii mele,
S'au dus veteranii săi!...
Ba... din gloriei seculare,
Un atlet tot mai apare,
Din vița de semi-zei.

O figură mult nobilă
Cu privirea de aquilă,
Cu graiul de foc, sonor:
Șterca Șuluț cel de veste
Unic veteran mai este,
Din Zărându n'floritor.

Veteran, atlet de frunte,
Ca stejarul cel de munte,
Ce tempeste a n'fruntat,
Ce prin valuri și furtune
Pentru scumpa sa națiune,
Veșnic, veșnic s'a luptat!

căci de verzi le rupem, le batem cu parul de pe pom cu frunze cu tot și numai ne trezim, peste un an doi, cu pomul uscat. Și bine știut e, că pomăritul rațional mult folos aduce!

Mult mă mir, că noi în economia noastră nu putem introduce ocupațiunea legumăritului. Deși vedem, cum străinii, de zeci de ani lucră în mijlocul nostru și grădinele lor sunt pline cu verdețuri: piparcă, ceapă, pătrângei, morcovi, salată, crastaveți, patlagele, bostan și câte și mai câte. Vedem cum crițărește din aceste strâng mii și mii de florini, se îmbogățesc, se reîntorc în țara lor peste iarnă, primăvara iară vin, ca apoi încărcăți de bani să trăiască fericiți în țara lor.

Nouă nu ne vine în minte, și să ne cugetăm, că ce frumoasă și producătoare ocupațiune e legumăritul, ca să lăsăm nepăsarea la o parte și să ne îndeletnicim și noi cu ea. Nu ne vine în minte, căci nu știm judecă, nu știm lucra și cu mintea, ci numai cu puterea, dă să meargă de dimineața de când se revarsă zorile, până seara târziu.

Ne plângem cu drept cuvânt, că avem pământ puțin, — ba eu zic, că foarte mulți n'avem de loc, — dar puținul ce-l avem, de l-am lucra cum se cade și cu judecată, ar fi ceva, dar când îl lucră și rău atunci e vai și amar. Noi cu ori și ce începem nu o ducem bine. Sămănăm curechiu, se uscă. Sămănăm bostan, pier. Sădim viie, nici vorbă, ca să ajungem la rezultat mulțămitor.

Pentruce? E ușor de ghicit. Toate le lăsăm în voia și știrea Domnului, iar noi ne punem la pipate, la horincă și nu le mai avem grija. Așa nu merge, așa nu ne putem aștepta la rezultat. Ajută-te că și Dzeu te va ajuta!

Să mă întrebați, câți dintre economii noștri, acolo unde e cu puțință, au introdus în economia lor vieritul? Câți au în economia lor vieritul? Câți au în economia lor barem vre-un jughăr sădit cu vie, lucrat practic, cu grije și în ordine?! Sădim vie dar acolo o umple buruiana.

Ne trezim, că au trecut 2—3 ani dela sădirea ei și ne-am aștepta la roadă, dar în loc de rod, ne pierde toată vița de vie. Nu cercetăm cauza că de unde provine pustiirea ei și să o delăturăm prin muncă serioasă, ci simplaminte, lăsăm la o parte această ocupațiune, atât de rentabilă și folositoare. Pe când știut e, că un jughăr sădit cu vie, îngrijit și lucrat bine, dacă rodește, cât de cât, ne poate aduce un venit anual de 3—400 florini, ba și mai mult pe când un jugher sămănat cu grâu, trebuie să fie un an bun și roditor, grâul să aibă preț bun, și zic dacă ne aduce 80 florini. Unde e aci proporția?!

Folositor ar fi, dacă în economia noastră, am introduce sămănarea nutrețului și în legătură cu asta economia de vite de soiu, îndeosebi acum când știm bine, că ce preț au vitele.

Nu ne gândim nici la aceea, că am putea sămăna mai mult loc cu cartofi, cânepă mac, sfeclă, napi de zăhar, orz, rapiță și câta altele. Nu ne trebuie, ce să facem cu ele, nu le știm vinde, au preț prea bun și ne-ar aduce venit mai mare și ce-am ști face noi cu banii!

Pe lângă căsuța noastră să creștem galițe și să le vindem în măsură mai mare nu se plătește, căci prea multă grije ne dau, prea mult umblet după ele și apoi cum ne împrăștie gunoiul prin ogradă.

Cu vermi de mătăsă? Doamne ferește! Da ce bidiganii ori mai fi și ăștia? Și cine mai are vreme să umble și după ei să le culeagă atâtea frunze de frăgari.

Stupăritul?! Doar ne împung albinele și mierea e prea dulce pentru noi?

Lăptăritul și pregătirea untului! În privința asta ar trebui să ne punem cu toată seriozitatea pe lucru și după modelul societății de valorizare a laptelui, din Seliște, să înființăm în mai multe comune asemenea societăți, cari asemeni, ar îmbunătăți în parte starea materială a popoului nostru.

Iată unele căi asupra cărora meditănd serios și ocupându-ne ni s'ar putea ușura în parte traiul vieții atât de amare și năcăjite.

Ca încheiere zic: Muncă, judecată și lumină.

V. Babi.

Bursa de mărfuri și efecte din Budapesta.

Budapesta, 3 Oct. 1907.

INCHEEREA la 1 ORĂ :

Grâu pe Oct. (100 klg.)	22:38—22:40
Secară pe Oct.	19:28—19:30
Ovăs pe Oct.	15:54—15:56
Cucuruz pe Mai 1908	13:54—13:56

INCHEEREA la 4 ORE :

Grâu pe Octomb.	22:52—22:54
Secară pe Oct.	19:26—19:28
Ovăs pe Oct.	15:52—15:56
Cucuruz pe Maiu 1908	13:60—13:62

Prețul cerealelor după 100 klg. a fost următorul :

Grâu	
De Tisa — — — —	21 K. 85—22 K. 35 fil.
Din comitatul Albei — — — —	21 » 90—22 » 40 »
De Pesta — — — —	22 » ——22 » 60 »
Bănățenesc — — — —	22 » 05—22 » 40 »
De Bacica — — — —	22 » 10—22 » 70 »
Săcară — — — —	18 » 80—18 » 90 »
Orzul de nutreț, cvalitatea I.	15 » 55—15 » 75 »
» de cvalitatea II — — — —	15 » 35—15 » 55 »
Ovăs » » I — — — —	» ——— » — »
» » » II — — — —	» ——— » — »
Cucuruz vechiu — — — —	» ——— » — »
» nou	13 » 40—13 » 60 »

BIBLIOGRAFIE.

Un dor neîmplinit. Sub acest titlu a apărut un volum de schițe scrise de Sandu Arginteanu. Conținutul acestor schițe este duios, de o acțiune vie, iar limba, în care sunt scrise, e cât se poate de frumoasă. Exteriorul broșurei de 80 pagine foarte atrăgător. Comandele se pot face la Administrația »Tribunei«, trimițându-se înainte 75 fileri în mărci postale.

Poșta Administrației.

Mihuț Crăciun. Aldești. Am primit 4 cor. ca abonament pe anul întreg 1907.

Vasilie Laza. B.-sz.-Márton. Am primit 2 cor. ca abonament până la 1907.

Elie Iana. Răcășdia. Am primit 2 cor. pe II. sem. 1907.

Lazar Draghici. Misici. Abonamentul D-tale e plătit pe 1907.

Toma Benchizian. Gygyiseny. Am primit 4 c. ca abonament până la 1 Iulie 1907. Vă rugăm a ne trimite încă 2 cor.

Tănase Vâșcu. Murani. Am primit 2 cor. ca abonament până la 1 Ianuarie 1908.

Petru Șipoș. Chitighaz. Am primit 2 cor. ca abonament până la 1 Iulie 1907.

Ivantie Sircal. Dumbrava. Legea comunală o poți procura dela domnul Paul Rotariu avocat în Timișoara.

Ioan Belle. Sikió. A primit 4 cor. ca abonament pe 1907.

Onuți Incicaș. Sinte. 3 coroane mai aveți de plătit.

A. M. Össi. Mai aveți 2 cor. de plătit deoarece în August numai 4 cor. am primit.

Antonie Karátsonyi

ARAD, Strada Hunyadi (colt).

La „Cănele negru”.

Recomandă băcănia sa bine asortată

cu tot felul de mărfuri și anume:

● droguerie, specerie și coloniale. ●

Prețurile cele mai moderate.

Sprijiți pe comerciantul român!

Telefon 441.

Telefon 441.

5881/1907. tkv. sz.

Arverési hirdetmény-kivonat.

A bjenői kir. jbiróság mint tkvi hatóság köz-hírré teszi, hogy Grada Pável és társainak, Farkas Dotyicza Kocsuba Gavrilláné ternovai lakos végrehajtást szenvedő elleni alább irt többrendbeli tökékövetelések s jár. iránti végrehajtási ügyében az árverést elrendelte, minek folytán az aradi kir. tvszék és a bjenői kir. jbiróság területén fekvő és a ternovai 322. sz. tkvben A-I. 1-7. sor (922-924), 1392., 1523., 2185., 2526 (2835., 2836.) és 3274. hrjzi sz. a. foglalt ingatlanoknak Farkas Dotyicza Kocsuba Gavrillánét illető háromnegyed része 682 kor. kikiáltási árban

az 1907. évi október 29. napjának d. e. 10 órakor

Ternova községhezánál megtartandó nyilvános árverésen következő feltételek alatt fog eladatni:

1. Ha az ingatlanoknak jelzett hányadaért 1892 kor. 11 fillérről magasabb összeg nem ígértetnek, a jelzett hányad ezen összegért utóajánlatot tett Forton Nyéza ternovai lakos által megvettnék fog tekintetni.

2. Árverelni kívánók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át, vagyis 68 kor. 20 fillért készpénzben, vagy az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirokban a kiküldött kezéhez letenni, vagy az 1881. LX. tcz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál történt előleges elhelyezéséről kiállított elismervényt átszolgáltatni.

3. Vevő köteles a vételért három egyenlő részletben, és pedig az első az árverés jogerőre emelkedésétől számított 15 nap, a másodikat ugyanazon naptól számított 30 nap, s a harmadikat ugyanazon naptól számított 45 nap alatt, minden egyes vételári részlet után az árverés napjától számított 5 %, kamatokkal együtt szabályszerű letéti kérvény kapcsában az 1881. évi decz. 6-án 39425. I. M. sz. a. kelt rendeletben előirt módon a butyini kir. adóhivatalnál mint bírói letétpénztárnál befizetni.

A bánatpénz az utolsó részletbe fog beszámítatni.

Az árverési feltételek többi pontjai a hivatalos órák alatt ezen kir. jbiróság tkvi hatóságánál, továbbá Ternova, Kurtakér és Világos községek előljáróságainál megtekinthetők.

Borosjenő, 1907 szept. 16-án, kir. jbiróság mint tkvi hatóság.

Székely s. k.,
kir. albiró.

Ioan Philipovits
fabricant
de ornamente, steaguri bisericesti
steaguri pentru reuniuni și baldahin
VERSECZ.

Anunț de licitație.

Curatorul bisericei române greco-catolice din Fildul-de-mijloc (Középföld, Kolozsvármegye, u. p. Bánffyhunad) anunță pe baza condițiilor aprobate de Preaveneratul Consistor arhidiecezan sub nr. 6235/907 pentru zidirea bisericei licitație minuendă, care se va ține în **16 Octomvrie st. n. 1907** la 10 ore a. m. în Fildul-de-mijloc în casa parohială.

Prețul de strigare e 54,129 cor. 23 fil. Planul de zidire, preliminarul de spese și condițiile de licitație se pot vedea la oficiul parohial.

Se vor lua în considerație și oferte date în scris.

Pentru curatorat:

Ștefan Pop,
preot.

Ioan Antal,
curator primar.

Danica Tabakovits

Kápolna-u. 30, etag. I., ușa 3
va deschide

un curs
pentru
văpsire și călcarea catifelelor

precum și tot felul de lucruri moderne, artistice (pictură de ac și diferite feluri de broderii, doritele lucrări de pele etc.).

Se pot înștiința zilnic dela orele 10 și jum. înainte de prânz până la 12.

SCHWALB KÁLMÁN ÉS TARSA

:: FABRICĂ DE CEASORNICE DE TURN ::

BUDAPEST
Dembinszki-u.
32. sz.

Telefon nr. 63-47.

Expoziție permanentă de ceasornice de turn. Privilegiu excepțional. Nenumărate adrese de recunoștință și „distingțiune”.

➔ Preliminar gratuit.

Cântarea înaltă sufletul!

GEORGE DIMA: Cele mai frumoase compozițiuni de caracter bisericesc și lumesc pentru cântare și pian, coruri mixte și de bărbați etc. ale acestui măiestru al muzicii au apărut la

H. ZEIDNER în Brașov. Catalog gratuit! În aceeași librărie este un sortiment bogat în cărți literare românești, de untensilii pentru scris și desemn, deposit de hârtie, și despre aceste se află catalog, care se trimite gratuit.

Cu 1 Noemvrie se caută

o **econoamă bună**

la un domn singuratic.

Salariu după învoială, oferte se primesc la Administrațiune.

Prima Societate de Credit Funciar Român din București.

Publicațiune.

Se aduce la cunoștința generală, că în ziua de 21 Septemvrie a. c. 1907, urmează a se ține licitație la sediul acestui Societăți str. Colței nr. 27, București, pentru arendarea moșie Căiuți (partea agricolă) din comuna Căiuți, județul Bacău, în întindere aproximativă ca de 1200 hectare, arătură, fânețe, pășune și vii, exclusiv fâneța din pădure.

Termenul arendării este de 5 ani cu începeră dela 23 Aprilie 1908.

Garanția cerută la licitație este de 2000 lei în scrisuri funciare rurale.

Condițiunile speciale pentru arendarea acestei moșii se pot vedea la sediul Societății în ori ce zi de lucru între orele 11 a. m. până la 6 p. m. Ele fac parte integrantă din contract.

Ofertele trebuiesc făcute pe formulare date de Societate, la care se găsește alăturate condițiunile speciale de arendare.

Arendarea rămâne definitivă numai după aprobarea Consiliului de admnistrație.

Diracțiunea.

DISTINS CU PRIMA DIPLOMĂ.

Szikszy József
fabricant de instrumente muzicale
Nagyvárad, Nagy Sándor u. 1. (Fő-ntea sarok.)

Recomandă
VIOLINELE
fabricație proprie,
precum și alte instrumente, așa
instrumente de suflare
din lemn și alamă,
harmonice, flașnetă, fluere,
ocarine, citere, cimbele.

Tot așa primește repararea a tot felul de instrumente cu prețuri ieftine și lucrare artistică.
Repararea de orgă mare și harmonium.

Un candidat de avocat

cu praxă
află aplicare momentană în cancelaria sub-
scrisului. Salariu lunar 140 cor.

Dr. Iuliu Ciuchiciu,
advocat — Ciacova.

Caut

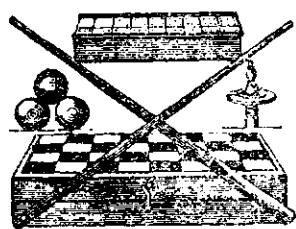
un post de incassator de bani
sau de servitor de cancelarie.
Posed cu certificari bune și
cu cauție. Adresa la administrația ziarului.

DÓSA FARKAS

fabricant de biliard în Cluj,

Kolozsvár, Mátyás király-tér nr. 3.

Deposit de bili-
ard gata. Pregătesc
mese de biliard și
le reparam atât în
oraș cât și în pro-
vincia, imediat. Țin

în depozit **bastoane de biliard** (daco)
chiulele de biliard de **bansolin și फिल्डे**,
(os de elefant), apoi: **cretă, piele de bi-
liard, lipici** și ori-ce alte lucruri trebuin-
cioase.

Primesc tot felul de lucrări de instalare
pentru **cafenele, cofetării și locuințe.**

Moară

cu o circulație mare din cauză de mutare

e de vânzare

Împreună cu întreaga ei construcție
pe lângă condițiuni **avantajoasă.**
Adresa în Administrație.

Am onoare a aduce la cunoștința onor.
public că la mine se află altoi din urmă-
toarele soiuri:

Rizling, Scădarcă
Mușcotai (Mustosfehér)
Oporto (Mézesfehér)
Formunt (Pirosasztali)
Mușcat-otonei
Mușcat-Hamburg.

Dacă altoile cumpărate dela mine nu sau
deprins, trimit altele fără să se mai plă-
tească.

Cu stimă:

Vasile Curuțiu,
Ménés, Nr. casei 60.

Iun. Hepp Gyula

— LIPPA. —

Recomandă asortimentul lui de **diferite**
pieluri, anume opinci recunoscute
de locuitorii români din ținuturi veche.

— FIRMA FONDATĂ LA ANUL 1860. —

Bancă de școală

Mobile de școală

Mobilă modernă de birouri

și fabricare de instrumente gimnastice.

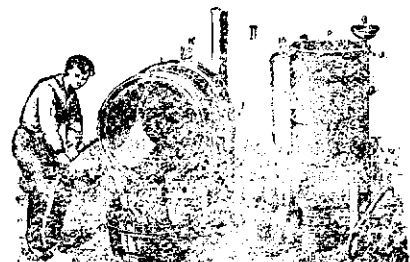
Catalog de prețuri gratuit și porto franco.

Haas Lajos,

măestru-lucrător de aramă,

Budapest, VII., Dohány-utca nr. 34.

Instrumente
de fabricare
de spirt, cog-
nac. liquor,
țuică și in-
strumente de
a condensa a-
cestea.

MARE

MAGAZINĂ.

Tot felul de instrumente și lucruri necesare
la fabrici. — Vase de aramă roșie pentru ho-
teluri, birturi. Vase de fert cafea, vase de
spălat curățit.

— Prețuri ieftine. —

Nr. telef. pentru oraș și comitat 509

BANI

pe moșii și case de închiriat din Arad

cu amortizație de 10—70 ani

după mărimea sumei împrumutate cu 4, 4^{1/4}, 4^{1/2}, 4^{3/4}
și 5%, pe lângă dividendă de mijlocire și amortizație de
interese corăspunzătoare până la valoarea cea mai mare.

Spese anticipative nu sunt, la dorință anticipez spe-
sele de intabulare, convertez datorii de interese mari.

— Rezolvare grabnică, serviciu prompt. —

SZÜCS F. VILMOS

Representanța pentru mijlocirea de împrumuturi a

Institutului pentru credit fonciar din Sibiu

pe teritoriul comitatului Arad, orașului Arad, comitatulu
Bichiș, Gyula, Ciaba.

ARAD, Karolina-utca 8. (Casa proprie.)

(Lângă filiala Poștei.)

Primesc pe lângă onorar acuisitorii de afaceri abili
și demni de încredere.

AVIZ! Subsemnatul, cumpărând prima
fabrică transilvană de

— casse de fier și oțel —

priv. ces. și reg. a dlui
G. Öszy, îmi iau
voe a aduce la cuno-
ștința prea on. public,
că în fabrica mea se
ecsecută tot felul de

CASSE și după
toate
mărimile din cel mai
bun material posibil.
Cassele de fier și oțel
panțerate se ecsecută
după cele mai nouă
sisteme engleze și ame-
ricane **sigure contra**
focului și spargerei
pentru care dau de-
plină garanție.

Atrag atenția onor.
public interesat a nu
confunda fabrica-
tele mele cu alte
fabricate, făcute din
material **slab** și
prin urmărire fără
valoare.

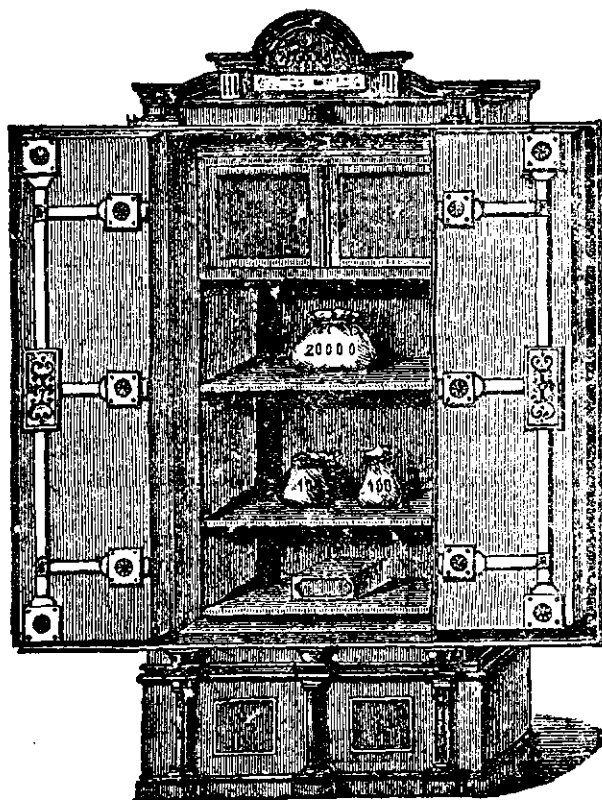
Rugând pe prea on.
public pentru binevoitorul sprijin, semnez
cu distinsă stimă:

E. Purece

fabricant de casse

SIBIU (Nagyszeben), Rosennergasse nr. 9.

— Cataloge de prețuri la cerere gratis și franco. —

Cărți pentru școală

foarte eftine

(pentru școlile populare și medii)

aprobate și prin păreri distinse recomandate
recomandă

Libriăra H. ZEIDNER Brassó.

Exemplare pentru învățători gratis și franco!

Prețurile „estrasului din catalogul“, care s'a trimis astă primavară (împreună cu catalogul pentru piesele de muzică „Cântarea înaltă sufletul“) s'au redus foarte mult, ce se poate afla în fiecare librărie sau la fiecare comerciant care ține cărți de școală.

Cărțile pentru școală să pot căpăta în acele locuri de vânzare cu prețuri foarte aprobabile (potrivite).

Arătarea de preț cu deamănuntul se va face cunoscut în „Gazeta Transsylvania“, copii din aceea se vor trimite fiecăruia pe comandă gratis și franco.

Domnule Învățător!

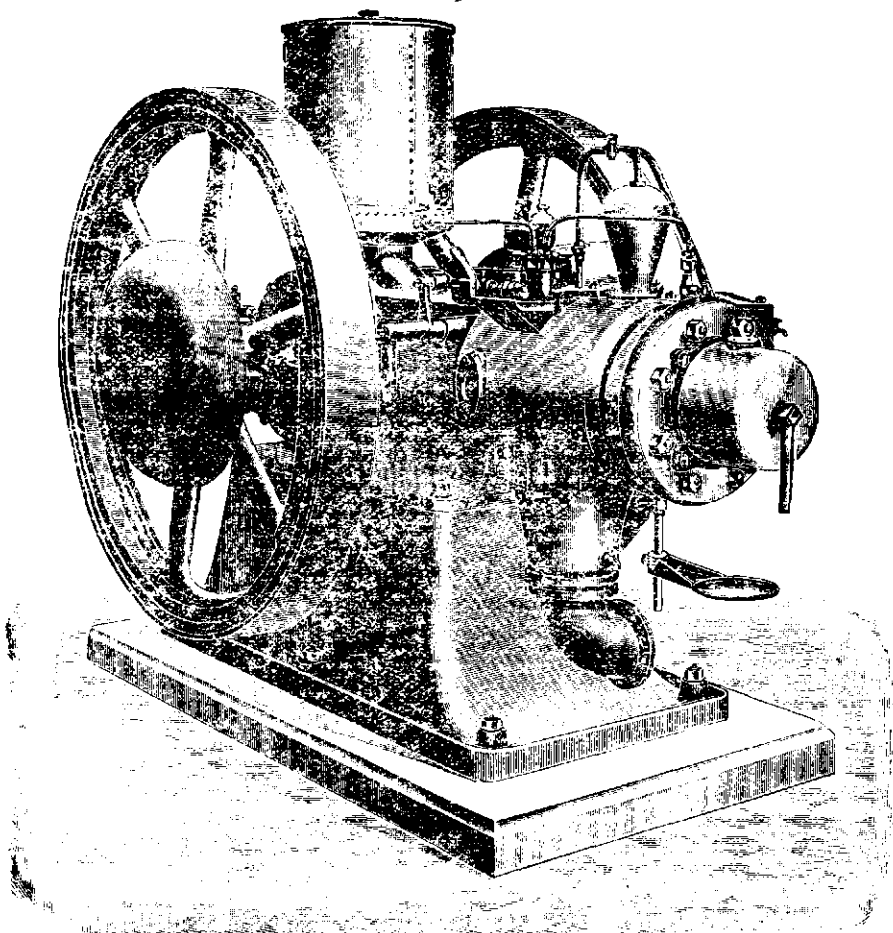
Prin introducerea cărților de școală din editura lui H. ZEIDNER, Brassó păstrați părinților din comuna DVoastră în fiecare an multe coroane!

Vă rugăm să binevoiti a încerca!

BRÜDER SCHIEL

Fabrică de mașine, turnătorie de fer și clădire de mori

BRAȘOV

Turbine, motoare și locomobile, mori artistice-simple, transmisiuni, mașini agronomice. Patentate proprii.
Cea mai mare fabrică de mașini în Transilvania.
La expoziția din București 1906 »Grand Prix«, cea mai mare distincție, medalia de aur.

CORNEL N. DEMETER :: :: farmacist în Szászváros.

PREPARATE MEDICINALE. 1

Conținutul medicamentelor de mai jos sunt folosite de cei mai renumiți profesori și medici și sunt recunoscute de cele mai bune!

Dolicin contra tusei, răgușelei, durerii de piept, ofitei, tusei măgărești, catharului, astmei, greutateii de respirat, lungoarei și tusei seci. La copii și copile contra tusei măgărești are efect admirabil. „Dolicin“-ul are efect bun asupra apetitului și întărește corpul, iar flegma o dizolvează și astfel mai ușor să și rupe. Ferbințele și asudatul de noapte înceată; mărește greutatea corpului și deci contribuie mult la însănătoșire. Prețul 1.20 și 2 cor.

Prav contra durerii de cap. Foarte bun și în cazuri de influență. Prețul 1 cor.

Capsic unsoare. Contra durerii de oase, podagrei, reumatismului, răcelilor de cap, dinți și nervi, precum și scintiturilor. Cele mai îmbătrânite boale le vindecă. Prețul 1.20 și 2 cor.

Centarin contra morburilor de stomach, precum la lipsa de apetit, mistuirea rea, catharul și aprinderea de stomach, greața și vomarea, zgârciurile cele mai grele: leac sigur! Folosește și la curățirea sângelui. Prețul 1.20 și 2 cor.

Laxon. Inchiderea scaunului e cauza diferitelor morburii, precum palpitatea de inimă, amețeli, dureri de cap și altele. Deci cine suferă de închiderea scaunului, numai decât să comande „Laxon“ purgativ. 1 cor.

Kaljodsarsapariil. Mijloc excelent pentru curățirea sângelui la sifilis, durere de oase, excese și bube-zgrăbunțe pe față nas sau pe ori-care parte a corpului, — ba chiar și la ranele sifilitice. O sticlă 2 cor.

Esența de găină), 80 fileri. — Prav contra opăritului la copii, 60 fileri. — **Prav contra asudatului** la mâni și picioare, 60 fil. — **Unsoare contra râielor.** Cu efect sigur și rapid, 1.20 cor.

Picuri pentru ochi. Are efect sigur în privința conservării și vederii ochilor. Aceasta întărește ochii slăbiți, delătorează roșiala, și celor slabi de vedere le întărește vederea. Prețul 70 fil.

Demibrom, contra insomniei (la ametele de cap) și neliniște nervoasă. 2.60 cor.

Unsoare de casă. Mijloc probat în contra tuturor ranelor, pecum sunt bube, umflături, pecingini și alte rane, 1 cor.

Liq. de fer. La copii și la mari contra anemiei, slabi de sânge, slabi în corp și rămași în desvoltare. Contra palidității lafață. 2 cor.

Pentru insecte. Pravuri pentru pureci și alte insecte, 20, 40 fil. — Pentru stelnite 40, 80 fil. — Contra molilor, 1 pachet 40 fil. — Hârtie de muște, 10 fil.

Syrup de zmeura. Un coli portal de 5 Kgr. 6 cor. 50 fileri.

Asigurări contra focului: case, bucate, mobile, vestminte, mărfuri!

Agentura principală din Arad

A BANCE. GENERALE DE A. - SIGURARE MUTUALE SIBIENE

„TRANSSYLVANIA“

primese oferte pentru asigurări din comitatele: Arad, Bichiș, Bihor, Cenad, Caraș-Severin, Timiș și Torontal, — și le efeptuesce pe lângă cele mai favorabile condițiuni:

1. În ramul vieții: spitale cu termen fix, rente, nestre pentru fetite, capital de întreprindere pentru feciori, pe caz de moarte, spese de înmormântare. Aceste din urmă dela 50—500 cor. se plătesc la moment în ziua morții întemplate;
2. În ramul focului: clădiri de tot felul, mobilie mărfuri, produse de câmp ș. a.
3. Contra furtului de bani, bijuterii, valori, haine reovialte ș. a prin spargere;
4. Contra grindinei: grâu, secară, orz, cucurus ovăs, viș (vinea), plante industriale: cânepă, in, hizele nutreturi, tabac ș. a.

Deslușiri se dau și prospecte se pot primi la agenturile noastre locale și cercuale mai în fiecare comună și direct prin

Agentura principală „TRANSSYLVANIA“ în Arad

Strada Széchenyi nr. 1. — Telefon nr. 399.

Asigurați contra grindinei: cucuruș, grâu, secăra, ovézul și toată economia!

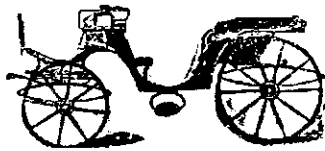
Asigurați: viața, zestre, capital de întreprindere, rente, cazul morții, spese de înmormântare!

Asigurați contra furturilor prin spargere: bani și tot ce aveți de preț!

Szeszák S. és Fia

fabrică de trăsuri aranjate cu electricitate
Kolozsvár, Malom-u. 12.

Mare magazin de trăsuri, care îndeestulește
— ori-ce pretenții; atelier de reparare. —

Fabrică de calese asortată cu toate mașinile moderne tehnice.

În Cluj și jur e unca fabrică, în care se pregătește fel care parte a trăsuri: fabricăm roate, facem lucrurile fierar, piclar și de lustruit sub conducerea mea personală, cu prețurile cele mai moderate. — Tinta noastră principală e: lucrare bună și solidă, dar ieftină. — Serviciu prompt. — Răspundem imediat comandelor din provincie. — Recomandăm diversele părți de trăsuri, cari se vând; așa numitele „mănuștoare de noroi” cu șezutul închis bine. Fondat în 1870. — Prețuri moderate.

Croitorie elegantă de haine bărbătești.

Inokai Tóth Lajos

Arad, Palatul Neumann

Stofe de prima calitate englezești. În special

Croitorie pentru preoți.

Reverenzi, pardesiuri și alte haine la comandă ori gata.

Își recomandă bogatul magazin care este primul în Arad.

— — — Prețuri moderate. — — —

Din cauze familiare
se vinde în grabă o

ospătărie

cu grădină, popicărie și cu tot aranjamentul

pe lângă preț redus.

A se adresa la administrație.

AVIS!

Am onoare a aduce la cunoștința On. domni preoți și comuni bisericești că în atelierul meu

fac haine bisericești, haine pentru preoți odăjdii, steaguri, prapori, haine pentru diaconi și îmbrăcăminte albe pentru băeți etc., cu prețurile cele mai ieftine și prompt. Așteptând sprijinul DV.

sunt cu stimă:

Stefan Radonits

KIKINDA,

strada Sârbească No. 2455, în apropierea poștei mare.

La Administrația noastră se află următoarele cărți de vânzare:

Almanachul „Petru Maior”	Cor. 4.—
„La Roma” de I. Russu-Șirianu	2.—
„Aur” Const. Hodoș	1.50
„Amical Poporului” Titu Vuculescu	1.—
Popescu. „Petru Cazacul”	1.60
Chendi: „Ioan Botezătorul”	1.—
Slavici: „Vatra părăsită”	1.50
Dr. Szabó: „Drepturile și datorințele”	5.20
dito „Lupta pentru drept”	2.—
dito „Judecătorii cu jurații”	—80
Pușcariu: „Juvenilia”	1.60
Maneguțiu: „Reunirea Românilor”	4.—
Păcățianu: „Principiile politice”	2.—
dito „Libertatea”	2.—
„Monografia Brașovului”	4.—
„Musa someșană”	Cor.—30
N. Iorga: „Călătorii în Rusia”	—40
Cunțan: „Poezii”	1.—
Zianu: „Potpourii”	1.—
Lăpadat: „Conferințe”	—20
„Stropi de roaună”	1.—
„Școlarul Declamator”	—50
Chendi: „Zece ani de mișcare lit.”	Cor. 1.—
„Biblioteca Noastră” nr. 3—4, 5, 7, 8—9, 10, 11—12, 13, 14, 15—17 nrul	—28
Ardeleanu: „Buchetul meu”	1.—
Bibl. „Bunul Econom” Nr. 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7 nrul	—30
„Povestiri și schițe” de S. Secula	1.—
„Telegrama” frază în 3 acte	—30
(3 fil. porto).	
„Nuvele” de Emil Zola	—40
— La fiecare carte să se adauge 5 fil. porto. —	

Nici la o familie nu-i iertat

să lipsească gramofonul!

Prețuri foarte ieftine! Phonograful lui Edison dela 5 fl. în sus Gramophon cu plăci dela 9 fl. în sus. Automate pentru ospătari dela 35 fl. în sus. Suluri plăci duble mare asortiment. Noutăți Gramophon suruitor! Ilustrate cu cântece și note, bucata 20 cr. Catalog ilustrat despre Phonograph, Gramophon și Automate se trimite gratuit și scutită de timbru. Primesc tot felul de plăci întrebuințate sau le schimb după plac. Cel mai ieftin isvor de ajustare pe acest teren în întreaga Ungaria.

Tóth József, comerciant de gramophone Corespondență în orice limbă. Szeged, str. Könyök nr. 3. Noui plăci românești!

Puțin venit, mare circulație!

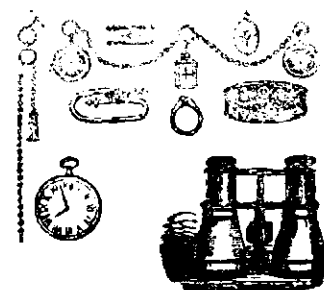
Nu este un cadou mai frumos decât un gramophon.

Sárga János

:: argintar și pregătitor de obiecte artistice ::
Kolozsvár, Mátyás király-tér 13.

Telefon nr. 354.

Telefon nr. 354.

Abundant provăzut cu obiecte de aur, argint și petrii scumpe. Pregătește tot felul de lucrări artistice: în aur, argint și altfel de lucrări de artă maginetră. — Schimbări de aur și argint, conform cursului zilnic. — Cu preț curent servim gratuit și franco.

Prăvălie nouă de articole de modă pentru dame și lipscănie!

Noutăți de toamnă!

Am onoare a aduce la cunoștința onoratului public că dela 1 Octomvrie am deschis în loc pe piața Andrassy No. 22, lângă farmacia Hajós, corespunzător cerințelor de acum

o prăvălie cu articole de modă pentru dame și lipscănie.

Voi ținea în depozit stofele cele mai moderne pentru toalete de dame, tot felul de mătușuri, pânzării dela cele mai ieftine până la cele mai fine, stofe de damast, albituri gata pentru domni și doamne, cretoane de spălat de Kozmánó și parchet.

Mai departe tot felul de covoare, garnituri de pat, perdele de dantelă, storuri, ciorapi și batiste, umbrele de ploaie, mănuși de piele și tricolore, cămăși Jäger și pantaloni cordoane de elastic și de pe e, mare asortiment, precum și tot felul de lucruri necesare pentru croitori. — Din mărfurile însemnate va sta un mare asortiment la dispoziția on. public și te voi vinde cu prețuri nemai pomenit de ieftine în Arad.

Oricine să poate convinge de ieftinătatea mărfurilor mele. Cumpărarea nu e obligatoare.

Solicitând binevoitorul concurs on. p.

Cu stimă:

Halász Henrik.

Comande în loc și provincie se implinesc punctual.

TELEFON 160.

Serviciu prompt și punctual.

Prețuri ieftine fără concurență.

SZABÓ SÁNDOR

SCULPOR, AURITOR ȘI MĂESTRU DE ALTARE
SZATMÁR, BÁTHORY-U. 18.

Me angajez se fac
altare noi, amvoane, morminte sfinte,
statui sfinte

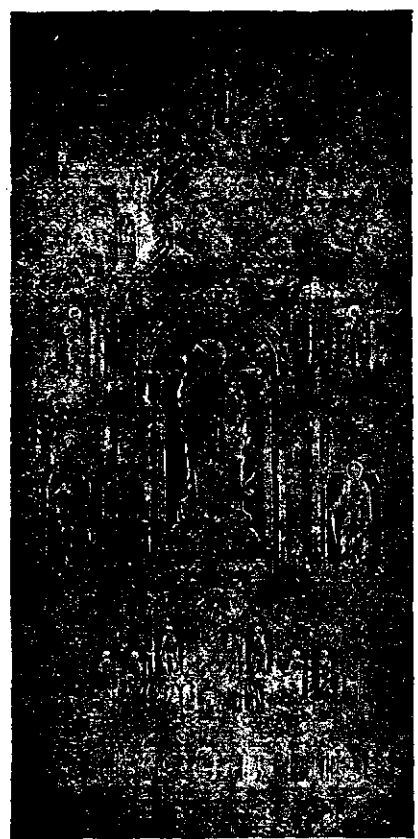
din piatră, lemn sau imitație.

Renovarea lucrurilor vechi o primesc cu prețuri reduse.

Tablourile noi de altare le fac cu ajutorul pictorilor celebri. În atelierul meu am un depozit de decoruri gata de biserică și odăi.

Mai departe atrag atenția onor. preoți să viziteze atelierul meu unde am gata icoane în reliefuluri, cari reprezintă stațiunile lui Christos pe Golgota.

Desenuri și proiecte trimit gratuit.
Pentru a ușura negocierile mă duc pe cheltuielile mele ori și unde.
Aurirea se face cu aur Catalin.

Filială în T.-Recaș.

Filială în Buziaș.

Expositură în Toracul-mic.

„TIMIȘIANA“

institut de credit și economii
societate pe acții în Timișoara.

Anul întemeierii 1885. : : : Depuneri : : Cor. 2.500.000.
Capital de fond Cor. 600.000. Fond de rezervă Cor. 200.000.

Primește depuneri spre fructificare și dă deponenților 4½%, după depuneri peste 20000 cor. cu abdicere de 90 zile 5% interese netto. Darea de venit după capitalele depuse o plătește institutul separat.

Depuneri până la 5000 cor. se pot ridica și se plătesc fără abdicere. Depuneri și ridicări se pot face pe cale postală. și se expediază franco.

Escomptează cambii cu 6%—8% interese.

Tot asemenea, acordă credite hipotecare precum și amortizaționale în modul cel mai culant.

Direcțiunea institutului.

„VICTORIA“ INSTITUT DE CREDIT ȘI ECONOMII SOCIETATE PE ACȚII Fondată la anul 1887.

Centrala în Arad, calea Archiducelui Iosif No. 2 (vis-à-vis de primărie) casa proprie.
Filiala în Chișineu (Kisjenő) casa proprie.

Capital societar	1.200.000.— Cor.	Depuneri spre fructificare	6.000.000.— Cor.
Fond de rezervă	900.000.— Cor.	Circulațiunea anuală	150.000.000.— Cor.

Primește depuneri spre fructificare, despre cari eliberează libele.

Pentru sumele depuse fără termen de abdicere și rămân la bancă pe timp mai scurt de 3 luni de zile, plătește deponenților 4% interese, — iar pentru depunerile elocare pe timp mai lung de 3 luni de zile, după mărimea sumei depuse: plătește deponenților 4½% și 5% interese fără nici o detragere.

După toate depunerile contribuția (darea) de interese o plătește institutul separat.

Depuneri până la zece mii de coroane, după starea casei, să plătesc și fără de abdicere.

Escontează cambii și acordează credite cambiale cu acoperire hipotecară.

Dă avansuri pe efecte publice (Lombard).

Acordează împrumuturi hipotecare pe case de închiriat și pe proprietăți de pământ.

Preparațiuni de ACID-CARBONIC din Muschong-Buziás fürdő

noi aranjamente
expediază în afară de cartel o cantitate ori cât de mare
ACID-CARBONIC-LICHID
natural, chemic, din isvorul de acid-carbonic din băile
Buziás, pentru prepararea apei gazoasă (soda)
pentru restaurații și alte scopuri industriale.

Nu se poate confunda cu acidul-carbonic artificial care e mai
fără spor. ● Serviciu de încredere,
constincios!

Ape minerale și medicale de Buziás
in sticle de 1 și de 1/2 litre.

Au un efect neîntrecut pentru boale de inimă, rimich și beșică.

Apă de masă de prima calitate!

Lămuriri servește cu plăcere:

„Muschong-buziásfürdői szénsavmüvek és ásványvizek szétküldési telepe Buziásfürdőn”.

Adresa telegrafică: Muschong, Buziásfürdő. — Telef. interurb. 18.

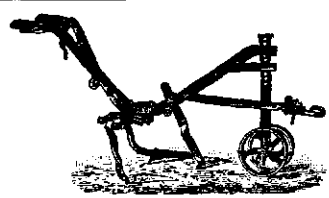
Oltoieri de struguri

expediază,
garantând desoi
asortiment bogat,
care de ani e recunoscut de primii și cei mai
traine:

Küküllőmenti első szőlőoltvány-telep
proprietar: **Caspari Frigyes,**
Medgyes 23. sz. (Nagyküküllő megye).

== Poffiji și cereți prețuri curente ilustrate! ==

Din prețul curent se pot cere scrisori de recunoștință din toate părțile țării; și așa toți cei ce doresc să comande pot cere mai întâi informații dela persoanele cunoscute așa verbal ca și înșcri, despre încrederea ce pot avea în fermă de sus.

Pluguri de săpat.

Presă de vin patent

continuativă
a lui NEUKOMM

„Archimed” pentru mână și de mână cu mașina, profitul mustului e de 80—90%, Aparat de pasteurizat, Aparat patentat de cognac al lui Neukomm, Căldare de vinars Neukomm pentru comină (Trester), drojzii, prune și alte poame, Pompe de vin portative pentru un conduct (maș) de 1 1/2 zol. Cor. 120—.

Nou! Tăietor de butuci de viță indispensabil **Nou!** la tăiatul viței, Aparat patentat al lui Neukomm pentru mobilizarea viței aratru pentru vie, **Pumpe de fântâni**, Moară de struguri, Mașină de cules boabele de struguri, **Sondă pentru fântâni artezice**, Apă sănătoasă de beut și apă bună pentru folosire din isvoare adânci, prin sondă precum și cognac bun vechi

recomandă **Nal. Neukomm's Söhne** — fabrică de mașini și aramur — în VERSEZ (Ungaria de Sud).

— Struguri de masă și oltoi de vie (Schmittreben) de 120 de specii nobile sunt în fiecare toamnă de vânzare. — CERETI LISTA DE PREȚURI.

Simonffi

István

FABRICĂ DE MAȘINI

ȘI TURNĂTORIE DE FIER ȘI METAL

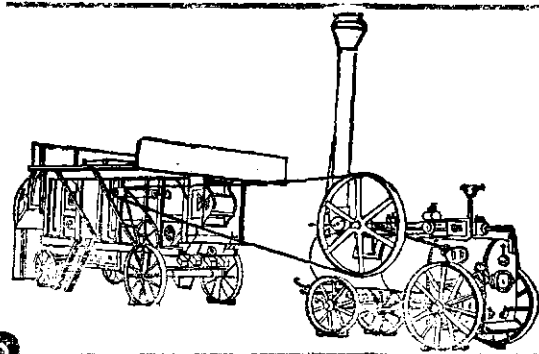
KOLOZSVÁR (Cluj), str. Petöfi nr. 60.

Pregătește tot felul

de instrumente de comunicație, construcții de moară, turnătorii de fier și metal.

Întreprindere de tot felul de reparări de mașini de agricultură, — mașini noi de trierat și cu construcția ușoară, mână de doi oameni.

Mai pregătește ciururi cu construcție nouă și ușoară care poate fi mână de un băiat de zece ani.

Între asemenea mașini, cari sunt în circulație aceasta este cea mai bună.

Prospecte se trimit gratuit la dorință.

STIMATE DOAMNE!

Comandați numai odată de probă cosmeticul de înfrumșetare
Crema Havasi-Gyopár de dr. Biró

și Vă veți convinge că acest cosmetic minunat îndepărtează imediat pișturile, petele de ficat și tot felul de erupțiuni de pelea feței, și îi dă o frăgezime tinerească. Un borcan mare 1 cor. Săpunul 70 fil.

Cel mai eficace preparat contra anemiei, lipsa de apetit și nenosită este preparatul alui D. BIRÓ Tokaji China-Vasbor. Are un gust plăcut, întărește și curăță sângele. Prețul unei sticle 2 cor. 40 fil.

„ARANYHARMAT”.

Prin întrebuințarea căruia se poate colora părul în blond-auriu. Acest mijloc e nesticăcios atât pentru păr cât și în general pentru sănătate. Nu vopsește! Nu murdărește! Prețul unei sticle cu îndrumare 3 cor. ane.

Toate aceste se află în deposit principal la:

Farmacia W O L F F, Kolozsvár.

Correspondență particulară în limba română!

Premiat la toate expozițiile în cari a luat parte ca exponent.

Victor Hess Sibiu

Prima fabrică transilvăneană de bascule cu poduri (cumpene)

INTEMEIAT LA 1896.

INTEMEIAT LA 1896

Ofer articole de classa primă:

Basculă cu pod de cântărit vite și cară încărcate poveri.

Basculă pentru vite cu grilaj de fer și întreg tot din fer.

Cântar de magazin și balanțe decimale construcția cea mai solidă pentru trebuințe economice pentru orașe, comune

în toate mărimile și execuțiile

Garanție se dă pentru fiecare cântar.
Reparaturi și schimbări, amăsurat specialității, se execută grabnic

Referințe dela firme și autorități primul rang, stau la dispoziție.

Liste de prețuri gratuit.

